

Økonomiministeriet

24. oktober 2024

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 5. november 2024

- 1) Forslag om Moms i den digitale tidsalder (ViDA)
KOM(2022)701, KOM(2022)703, KOM(2022)704 2
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Skatteministeriet
- 2) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2024)482, KOM(2024)492 22
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 3) Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
KOM-dokument foreligger ikke 29
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 4) Det Europæiske Finanspolitiske Råds årsrapport 2024
KOM-dokument foreligger ikke 37
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 5) Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken
KOM-dokument foreligger ikke 44
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 6) Internationale møder: Opfølgning på G20-møde 24. oktober 2024
KOM-dokument foreligger ikke 49
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet

Dagsordenspunkt 1: Forslag om Moms i den digitale tidsalder (ViDA)

KOM(2022)701, KOM(2022)704, KOM(2022)703

1. Resume

Formandskabet ventes at søge politisk enighed om kompromisteksten for hele eller dele af ViDA-lovpakken på ECOFIN den 5. november 2024, efter det ikke lykkedes at opnå enighed på hverken ECOFIN den 14. maj 2024 eller 21. juni 2024. Lovpakken består overordnet af tre dele: (A) Indførelse af digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering, (B) Ændrede regler for platformøkonomien og (C) Én momsregistrering i EU. Formålet med lovpakken er at modernisere og digitalisere momssystemet samt at håndtere momsudfordringer i forbindelse med platformøkonomien. De foreslåede tiltag skal ved brug af den nyeste teknologi dels opdatere det nuværende momssystem til den digitale tidsalder, dels reducere de administrative byrder og omkostninger for virksomhederne samt dels bekæmpe momssvig (dvs. bekæmpe, at virksomheder forsætligt undlader at indberette korrekte oplysninger vedr. moms til skattemyndighederne og dermed øge myndighedernes kontrol med, at den rette moms indbetales).

Drøftelsen på ECOFIN forventes at dreje sig om forslaget vedr. platformøkonomien (B). Det er muligt, at formandskabet på ECOFIN vil lægge op til et kompromis, hvor der gives en tidsbegrænset mulighed, fx med udløb ved udgangen af 2035, for ikke at anvende reglerne for at gøre platformene ansvarlige for moms ved korttidsudlejning og levering af personbefordring (dvs. en tidsbegrænset "opt-out"-model). Det forventes, at en sådan model vil blive kombineret med en revisionsklausul. Revisionsklausulen vil betyde, at Kommissionen i god tid før "opt-out" muligheden udløber, skal udarbejde en rapport om funktionen af de vedtagne regler vedrørende platformenes ansvar og brugen af undtagelserne i den forbindelse. Undtagelserne, der skal belyses i rapporten, er muligheden for at undtage SMV-ydelser fra reglen om platformes ansvar og "opt-out"-modellen, der undtager alle ydelserne fra reglen i den tidsbegrænsede periode. På baggrund af rapporten skal der tages stilling til evt. ændringer, herunder evt. forlængelse af "opt-out"-modellen.

Regeringen mener, at EU-landene bør have mulighed for at tilpasse reglerne til de nationale forhold for ferieudlejning og konkurrencesituationen på området. Regeringen finder det derfor positivt, at der i det seneste kompromisforslag fastholdes fleksibilitet ift. at sætte kriterier for, hvilke typer af korttidsudlejning der pålægges moms, så sommerhusudlejning fortsat kan momsfrtages. Regeringen er dog samtidig skeptisk over for den del af kompromisteksten vedrørende platformøkonomien, som holder fast i en

Økonomiministeriet

model, hvor platformene bliver momsansvarlige for korttidsudlejning og levering af personbefordring, hvis disse ydelser nationalt er momsbelagte. Den seneste kompromistekst giver dog EU-landene mulighed for at beslutte, at hvis de underliggende udbydere af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (i Danmark 50.000 kr.), så skal platformene ikke anses for momsansvarlige. Regeringen kan på den baggrund støtte et kompromis på linje med det, ECOFIN drøftede 14. maj 2024 og 21. juni 2024. Alternativt kan regeringen støtte, at der indføres en tidsbegrænset mulighed for ikke at anvende reglen om platformsansvarlighed og en revisionsklausul, jf. ovenfor, hvis dette kan medføre enighed om hele forslagspakken. Alle disse løsninger vurderes at ligge inden for rammerne af mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 1. december 2023.

For en mere detaljeret gennemgang af Kommissionens forslag henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 8. december 2022 en lovpakke med forslag til ændringer af det fælles momssystem i EU for at tilpasse momsreglerne til stigende grad af digitalisering. Med afsæt i den hastige teknologiske og digitale udvikling samt behovet for at tilpasse momssystemet denne udvikling, foreslår Kommissionen at indføre digitale rapporteringskrav om elektronisk fakturering (e-fakturering), nye regler for platformsøkonomien, og at virksomheder som hovedregel skal kunne nøjes med at have én momsregistrering i EU via bl.a. en udvidelse af Moms-One-Stop-Shoppen (OSS).

E-fakturering er en automatiseret måde at sende og behandle fakturaer mellem leverandør og kunde i et struktureret elektronisk format og dækker således ikke over eksempelvis pdf-filer sendt via en mail. Ved offentlige indkøb (B2G) er det i Danmark påkrævet, at køber og sælger anvender e-fakturering, mens det ikke er påkrævet ved handel mellem virksomheder (B2B). På området for indberetning og rapportering af moms er flere EU-lande enten i færd med eller har iværksat nationale løsninger, herunder indførelse af obligatorisk B2B og B2G e-fakturering. De nationale løsninger er meget forskellige EU-landene i mellem, herunder i form af forskellige formater og indberetningskrav, hvilket øger de administrative byrder for de virksomheder, der handler i og med flere EU-lande.

Der er i de seneste år sket en udvikling i brugen af platformsøkonomier. En platform er kendetegnet ved at formidle ydelser mellem en køber og sælger, der typisk er internetbaseret, fx GoMore, sommerhusudlejningsportaler og Airbnb. Kommissionen anfører, at udviklingen har skabt konkurrencemæssige udfordringer i forholdet mellem traditionelle udbydere (fx hoteller) og udbydere af fx ferielejligheder via platforme (fx udlejere på Airbnb). Dette ses særligt i større europæiske byer, hvor momspligtig hoteludlejning konkurrerer med et stort udbud af privatpersoners momsfri udlejninger af fx lejligheder via

Økonomiministeriet

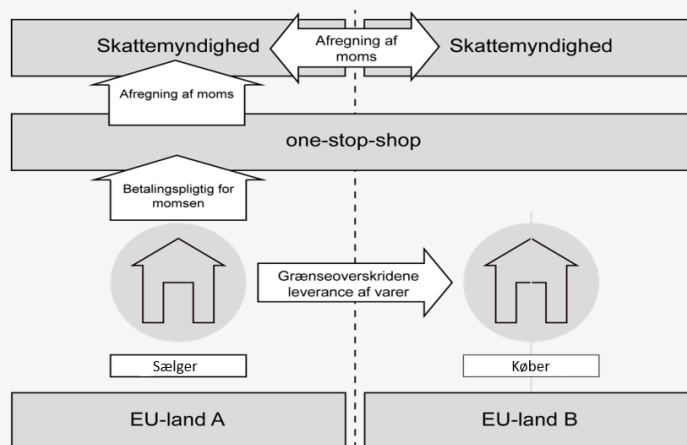
platforme. Kommissionen ønsker derfor at skabe lige konkurrencevilkår mellem traditionelle udbydere og udbydere, der benytter platforme, herunder sikre at al korttidsudlejning bliver momspligtig samt øge platformenes rolle i opkrævning og indbetaling af momsen.

One-Stop-Shop systemet (OSS) blev den 1. juli 2021 udvidet fra kun at omfatte visse ydelser til at omfatte alle ydelser og fjernsalg af varer. Hermed er det muligt for virksomheder at angive og betale moms for salg af varer og levering af ydelser til forbrugere i andre EU-lande gennem systemet, *jf. figur 1*. Herudover blev der indført en Import-One-Stop-Shop (IOSS) for salg af varer fra virksomheder i lande uden for EU til forbrugere i EU. Hensigten med at indføre OSS og IOSS var at gøre det nemmere for virksomheder, i og uden for EU, at sælge til private forbrugere (B2C) i EU, således at momsen i forbrugslandene opkræves direkte ved salget og betales gennem OSS/IOSS uden krav om momsregistreringer i forbrugslande eller betaling af importmoms. En given virksomhed undgår således generelt at skulle lade sig momsregistrere i samtlige af de EU-lande, hvortil dennes varer eller ydelser sælges.

Med indførelsen af OSS skal nogle virksomheder dog i visse tilfælde fortsat momsregistreres i mere end ét EU-land. Det gælder eksempelvis ved overførsel af egne varer til eget lager i et andet EU-land og ved bestemte handler, herunder installering og montering, der fx finder sted i forbindelse med salg af specialvarer som swimmingpool, eller et køkken, samt visse e-handelstransaktioner, hvor leverandører sælger en vare, som befinder sig i et andet EU-land på salgstidspunktet mv.

Figur 1

Afregning af virksomheders salg af varer og levering af ydelser via One-Stop-Shop systemet (OSS)

Kilde: Egen tilvirkning

Platforme har momspligt, når de videreformidler salg til private købere i EU fra en underliggende sælger uden for EU (dvs. der er tale om varer fra tredjelande),

Økonomiministeriet

uagtet af, hvor platformen er etableret. Platformene kan bruge OSS-ordningen til salg til forbrugere i EU, når disse tredjelandsvarer befinder sig i EU (fx på et lager). Platforme har derimod ikke momspligt, når de videreformidler salg af varer fra en underliggende *sælger i EU til forbrugere i EU* (dvs. formidler EU-varer), da momspligten i så fald tilhører den underliggende sælger af varen (eller ydelsen) i EU. Hvem der i dag har momspligt afhænger således af, hvor den underliggende sælger er etableret – dvs. om der er tale om tredjelandsvarer eller EU-varer.

Nedenstående giver en prioriteret gennemgang af Kommissionens lovpakke. For en mere detaljeret gennemgang henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

Forslagene er fremsat med hjemmel i artikel 113 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der kræver høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt enstemmig vedtagelse i Rådet.

3. Formål og indhold

Formålet med forslagene er at modernisere og digitalisere momssystemet i EU. Det betyder, at momsreglerne i højere grad skal afspejle virksomhedernes måde at drive virksomhed på i dag, ligesom myndighedernes mulighed for kontrol øges, så momssvig bedre kan konstateres og begrænses.

Den samlede lovpakke moderniserer momsindberetningsforpligtelserne, indfører et generelt krav om e-fakturering ved grænseoverskridende EU-handel mellem virksomheder, ajourfører reglerne for platformsøkonomi og ændrer regler, så flere virksomheder kun får brug for én momsregistrering i EU.

Samlet set forventer Kommissionen, at indførelsen af lovpakken vil øge momsprovenuet på EU-plan, mindske forskellen mellem, hvad der burde blive opkrævet i moms efter gældende lovgivning, og hvad der faktisk opkræves ("momsgabet"), samt reducerer virksomheders administrative byrder på sigt.

Økonomiministeriet

Tabel 1 Hovedelementer i Kommissionens forslag og kompromisforslag

	Eksisterende regler	Kommissionens forslag	Kompromisforslag
(A) Digitale rapporteringskrav	Anvendelse af e-fakturerings forudsætter at modtageren er indforstået.	E-fakturering bliver obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel. Både køber og sælger skal indrapportere oplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner baseret på e-fakturering.	E-fakturering bliver obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel. De enkelte EU-lande kan vælge, at det alene er sælger, der skal indrapportere oplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner.
(B) Platformsøkonomi	Platforme har ingen rolle i opkrævning og indbetaling af moms på personbefordring og korttidsudlejning. Udlejere af fast ejendom er momsfritaget undtagen udlejere i hotelsektoren.	Platforme bliver momsansvarlige, hvis den underliggende ydelse (personbefordring og korttidsudlejning) er det. Alt korttidsudlejning anses for hotellignende og derfor momspligtig.	Platforme bliver momsansvarlige, hvis den underliggende ydelse (personbefordring på land og korttidsudlejning) er det. Landene kan beslutte, at hvis udbydere af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (i Danmark 50.000 kr.), så skal platformene ikke anses for momsansvarlige. Det er sandsynligt, at måden, hvorpå landene kan give oplysninger om denne beslutning, forenkles i forhold til tidligere kompromistekster. Dette vil lette de administrative byrder for både virksomheder, platforme og myndigheder. EU-landene får fuld fleksibilitet til at fastsætte kriterier for, hvad der anses som hotellignende korttidsudlejning og derfor momspligtig. Det er muligt, at der foreslås en tidsbegrænset "opt-out" og en revisionsklausul vedr. reglen om, at platforme bliver momsansvarlige ved korttidsudlejning og levering af personbefordring gennem deres platforme.
(C) Én momsregistrering	OSS muliggør at betale moms i forbrugslandet med en momsregistrering i et andet EU land, dog findes der fortsat tilfælde, hvor momsregistrering i flere EU-lande er nødvendigt.	Udvidelse af OSS, så virksomheder i følgende tilfælde kan nøjes med én momsregistrering: <ul style="list-style-type: none">- Overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land.- Installering og montering af varer.- Bepising på skibe og fly.- Handel med gas/el.	Udvidelse af OSS, så virksomheder i følgende tilfælde kan nøjes med én momsregistrering: <ul style="list-style-type: none">- Overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land.- Installering og montering af varer.- Bepising på skibe og fly.- Handel med gas/el. Kommissionen skal inden for tre år undersøge behovet for at gøre platforme ansvarlige for momsbetaling af EU-varer.

Økonomiministeriet

A. Digitale rapporteringskrav

I Kommissionens forslag skulle e-fakturering gøres obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel. Efter det gældende momssystemdirektiv forudsætter anvendelse af e-fakturering, at modtageren af fakturaen er indforstået hermed. De enkelte EU-landene kan derfor ikke indføre obligatorisk e-fakturering efter de gældende regler.

Kommissionens forslag indebar derudover, at det nuværende system for udveksling af momsoplysninger (herefter "VAT Information Exchange System" – VIES), der bygger på nationale systemer med månedlige indberetninger af oplysninger fra sælger om det samlede salg pr. virksomhed til andre EU-lande, skulle erstattes af et nyt centralt VIES-system (en fælleseuropæisk database). Indberetning til det nye VIES-system skulle efter Kommissionens forslag ske hurtigere end tilfældet er i dag, ligesom indberetningen skulle være transaktionsbaseret og skulle ske fra både sælger og køber. Virksomhedernes rapportering skulle kanaliseres via en national database til den nye centrale EU-database ("Central VIES"), hvilket kræver, at EU-landene indfører obligatorisk e-fakturering ud fra en fælles EU-standard. Central VIES skulle udvikles og administreres af Kommissionen.

Det bemærkes, at Kommissionens oprindelige forslag alene lægger op til obligatorisk e-fakturering for de *grænseoverskridende* transaktioner. Det er op til de enkelte EU-lande, om de også vil indføre indrapporteringskrav vedrørende *nationale* momspligtige transaktioner. Evt. nationale indrapporteringsløsninger skal leve op til EU-standarden.

Den seneste kompromistekst indeholder en mulighed for, at EU-landene nationalt kan fastsætte regler om, at det bliver obligatorisk at udstede e-fakturaer for nationale momspligtige transaktioner, ligesom der vil kunne fastsættes regler om, at køber ikke skal acceptere modtagelse af en e-faktura.

I Kommissionens forslag var fristen for udstedelse af en faktura to dage efter den afgiftspligtige begivenhed. Oplysningerne skulle derefter indrapporteres to arbejdsdage efter udstedelse af fakturaen.

Efter den seneste kompromistekst skal der indrapporteres oplysninger for hvert enkelt transaktion i forbindelse med udstedelse af fakturaen eller på det tidspunkt, hvor fakturaen skulle have været udstedt (som udgangspunkt 10 dage efter den afgiftspligtige begivenhed).

Efter Kommissionens forslag skulle såvel sælger som køber indrapportere fakturaoplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner.

Den seneste kompromistekst indeholder en mulighed for, at det nationalt kan besluttes, at køber ikke skal foretage indrapportering vedrørende grænseoverskridende transaktioner. Det kompromis, der har kunnet opnås under forhandlingerne, er begrænset ift. den harmonisering, der oprindeligt var foreslået og giver ikke de tilsigtede muligheder for at gennemføre krydsrevision

Økonomiministeriet

i den nye centrale VIES-database og for at bekæmpe den grænseoverskridende momssvig i samme grad som efter Kommissionens oprindelige forslag. Muligheden for at gennemføre krydsrevision og have adgang til både køber og sælgers indrapportering udgør en væsentlig del af forslagetets forretningsværdi ift. at bekæmpe grænseoverskridende momssvig. Kompromisforslaget indebærer dermed en begrænsning i forretningsværdien fsva. delementet om digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering.

For at øge incitamentet både for sælger og køber til at udstede korrekte e-fakturaer – også i de tilfælde, hvor sælger ikke er forpligtet til at foretage indrapporteringer – indeholder den seneste kompromistekst en bestemmelse om, at køber kun har fradrag for købsmomsen, hvis vedkommende er i besiddelse af en e-faktura for købet, der opfylder direktivets krav. Er der tale om tilfælde, hvor det er køber, der på vegne af sælger udsteder faktura (udsteder afregningsbilag), vil sælger dog skulle foretage indrapportering.

B. Ændrede momsregler for platformøkonomi

Kommissionen anfører, at øget brug af platforme har skabt konkurrencemæssige udfordringer i forholdet mellem traditionelle udbydere (fx hoteller og taxaselskaber) og udbydere via platforme (fx udlejning via Airbnb og udbud af taxakørsel via Uber). Kommissionen ønsker at skabe lige konkurrencevilkår mellem traditionelle udbydere og udbydere, der benytter platforme ved at øge platformenes rolle i opkrævning og indbetaling af momsen.

Efter EU-reglerne er udlejning af fast ejendom moms fritaget undtagen udlejning i fx hotelsektoren, der er momspligtig. Af konkurrencemæssige grunde har Kommissionen foreslået, at al korttidsudlejning af indkvartering på under 30 dage, med eller uden tilknyttede serviceydelser (fx forplejning), som udgangspunkt skal anses for "hotellignende" og dermed bliver udlejningen momspligtig. For udlejning over 30 dage kan EU-landene fortsat selv fastsætte, hvad der er "hotellignende" eller ikke. I mange EU-lande, herunder Danmark, vil forslaget udvide momspligten væsentligt, idet korttidsudlejninger uden tilknyttede serviceydelser i dag ikke anses for hotellignende og derfor ikke er momspligtigt.

I den seneste kompromistekst fastholdes fuld fleksibilitet for EU-landene ift. at fastsætte nationale kriterier for, hvad der skal anses for "hotellignende" udlejning, hvilket vil betyde, at den danske moms fritagelse for bl.a. sommerhusudlejning vil kunne opretholdes, *jf. tabel 2*. For så vidt angår personbefordring er forslaget om at gøre platforme momsansvarlige begrænset til personbefordring på land. Hovedreglen i EU-landene er, at disse transportydelser pålægges moms, men enkelte lande har en særbestemmelse om moms fritagelse af indenlandsk personbefordring. Disse regler foreslås ikke ændret, og Danmark kan derfor opretholde den gældende moms fritagelse for indenlandsk personbefordring, som dog ikke gælder turistikørsel med bus.

Økonomiministeriet

Tabel 2. Pålægning af momspligt for korttidsudlejning i henhold til gældende regler og kompromisteksten

National bestemmelse	Ansvarlig for momsbetaling	
	Gældende regler	ViDA ¹⁾
Danmark fastholder momsfrigtagelse af al korttidsudlejning	-	-
Danmark indfører moms på korttidsudlejning <u>udenfor</u> Sommerhusområder	Udlejer	Platformen
Danmark indfører moms på al korttidsudlejning	Udlejer	Platformen

1) I henhold til formandskabets seneste kompromistekst for ViDA

Anm.: Det bemærkes, at det fremgår af kompromisteksten, at det nationalt kan bestemmes, at platforme ikke vil blive gjort momsansvarlig for ydelser leveret af SMV'er, hvis omsætning er under den nationale grænse for momspligt (i Danmark 50.000 kr. årligt).

Kilde: Skatteministeriet og Økonomiministeriet.

Kommissionen foreslår herudover for at skabe lige konkurrence mellem traditionelle udbydere og udbud gennem platforme, at der indføres en model, hvor det ikke er den enkelte virksomhed eller person, der anses som leverandør af ydelsen og dermed er momspligtig, men derimod de platforme, der formidler ydelsen til forbrugeren.

Konkret betyder denne model, at såfremt den underliggende sælger af ydelsen – fx ejeren af et sommerhus – ikke opgiver et momsregistreringsnummer, er det platformen, der vil være ansvarlig for en eventuel momsbetaling. I leddet mellem den underliggende sælger og platformen vil der ikke være momspligt. Kommissionens forslag om at gøre platformene momsansvarlige indeholdt momsneutralitetsproblemer, fordi momspligt ved salg og fradragsret for moms af indkøb relateret til salget ikke hænger sammen, når platformene bliver momsansvarlige. Hvis udlejning af sommerhuse fx blev momspligtig, ville en udlejningsplatform opkræve moms, men ikke have mulighed for at fratække moms af omkostninger forbundet med udlejningen (købsmoms). Hvis udlejeren selv er momsregistreret, vil vedkommende efter forslaget kunne oplyse platformen om, at vedkommende som udlejer selv vil stå for alle momsforpligtelser, og dermed vil platformen ikke blive momsansvarlig. Udlejer vil dermed både betale salgsmoms og have fradragsret for købsmoms.

I tilfælde af at den underliggende udbyder af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse som SMV-virksomhed (fx i DK med årlig omsætning under 50.000 kr.), vil Kommissionens forslag betyde, at platformen altid vil blive momsansvarlig, hvorved leveringen uanset SMV-reglen vil blive momset, men ingen vil have fradragsret for moms af indkøb.

I henhold til kompromisteksten vil platformene ikke skulle opkræve moms af korttidsudlejning og personbefordringsydelser, hvis ydelserne er omfattet af en national momsfrigtagelse. Kompromisteksten foreslår desuden en undtagelse for

Økonomiministeriet

SMV'er således, at landene kan undtage udlejere eller leverandører af personbefordring, der har omsætning for mindre end den nationale momsgrænse som SMV-virksomhed (dvs. i Danmark har en årlig omsætning under 50.000 kr.). Platformen bliver således ikke momsansvarlig, når disse underleverandører bruger platformen som formidler.

Kompromisteksten fastslår også, at reglen om at gøre platforme momsansvarlige ikke vedrører anden national eller EU-lovgivning, som fx den danske sommerhuslovgivning.

Med gældende momsregler (og evt. anvendelse af undtagelsen for underliggende udbydere med en årlig omsætning under 50.000 kr., i tilfælde af beslutninger om hel eller delvis ophævelse af moms fritagelserne) forventes ingen platforme i Danmark gjort momsansvarlige.

Det foreslås endvidere i forslaget, at opkrævning af moms på formidlingsydelser i relation til korttidsudlejning skal ske i det land, hvor den udlejede ejendom er beliggende, og således der, hvor momsen af selve udlejningen skal betales. Efter gældende regler betales moms af en formidlingsydelse i det land, hvor kunden er etableret.

Forud for ECOFIN den 5. november 2024 forventes fremlagt et kompromisforslag, der indeholder en tidsbegrænset "opt-out", dvs. en tidsbegrænset mulighed for – fx indtil udgangen af 2035 – ikke at anvende reglerne for at gøre platformene ansvarlige for moms ved korttidsudlejning og levering af personbefordring, og en revisionsklausul. Revisionsklausulen indebærer, at Kommissionen i god tid før udløbet af "opt-out" muligheden skal udarbejde en rapport om funktionen af de vedtagne regler vedrørende platformenes ansvar og brugen af undtagelserne i den forbindelse, dvs. muligheden for at undtage SMV-ydelser fra reglen om platformes ansvar og "opt-out"-modellen, der undtager alle ydelserne fra platforms-reglen i den tidsbegrænsede periode. På baggrund af rapporten skal der tages stilling til evt. ændringer, herunder evt. forlængelse af "opt-out"-modellen. Et sådant forslag vil give mulighed for, at et land i den tidsbegrænsede periode kan vælge ikke at anvende reglen om at gøre platformene momsansvarlige. Baggrunden er, at Rådets Juridiske Tjeneste har oplyst, at en "opt-out" er en undtagelse fra momsdirektivets hovedregel og derfor ikke kan gives uden tidsbegrænsning.

Herudover forventes det, at de EU-lande, der beslutter ikke at lade ydelser foretaget af SMV'er være omfattet af reglen om platformsansvarlighed og således vil holde disse ydelser momsfri, blot kan meddele denne beslutning til Kommissionen (fremfor tidligere kompromistekst, hvor landene skulle redegøre for undtagelser). Dette vil i forhold til hidtidige kompromistekster lette de administrative byrder både virksomheder, herunder platforme, og myndighederne.

C. Én momsregistrering i EU

Selvom virksomheder, der sælger varer og ydelser til forbrugere i andre EU-lande, kan anvende den gældende One Stop Shop-ordning (OSS), hvor de med én momsregistrering i ordning kan angive og betale moms i forbrugslandene, er der fortsat tilfælde, hvor virksomheder skal momsregistreres i flere EU-lande. Momsregistreringer i flere EU-lande medfører administrative byrder for virksomhederne. Kommissionen foreslår derfor en række udvidelser af OSS ud fra et princip om, at flere virksomheder skal kunne nøjes med at have én momsregistrering inden for hele EU, uanset hvilke momspligtige transaktioner, der er tale om.

Det foreslås for det første, at OSS-ordningen med én momsregistrering også skal gælde virksomheder, der overfører varer til eget lager i et andet EU-land, hvor de ikke er etableret og derefter foretager salg fra lageret til forbrugere og virksomheder i dette land.

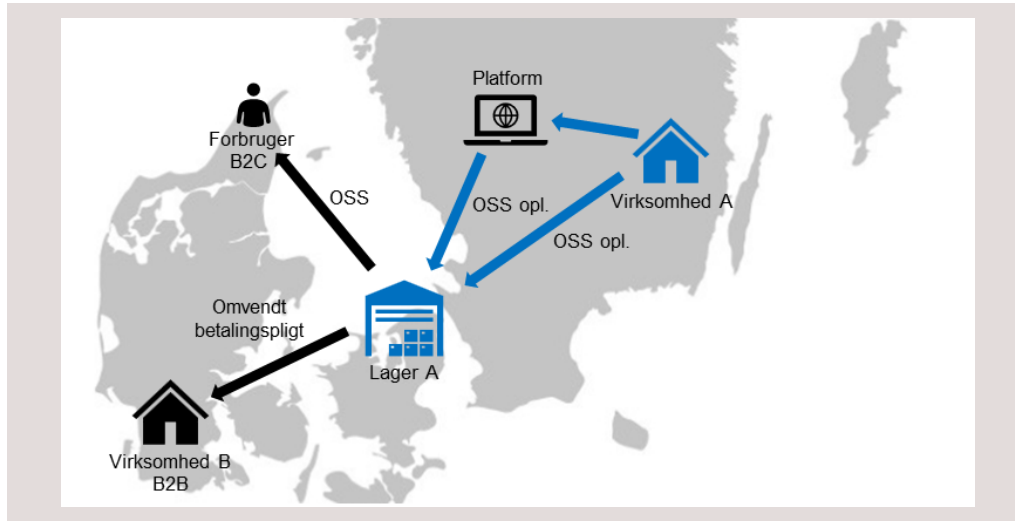
I forbindelse med overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land foreslås det, at der laves et nyt OSS-modul, hvor virksomheder (eller platforme, hvis de står for overførslen) skal kunne registreres og afgive oplysninger om de overførte varer. Der skal ikke betales moms ved denne transaktion. Efter gældende regler skal virksomheder/platforme momsregistreres i det land, hvor lageret er beliggende, for at de kan angive og betale moms i dette land, når varerne efterfølgende sælges "nationalt" til en forbruger (B2C-salg) eller en virksomhed (B2B-salg).

For at denne momsregistrering kan undgås foreslås det, at virksomhederne/platformene kan bruge OSS til angivelse og betaling af momsen ved salg til forbrugere, og at de kan anvende regler om omvendt betalingspligt ved salg til virksomheder – fx en butik, *jf. figur 2*. Omvendt betalingspligt betyder, at det er køber, der skal angive og indbetale momsen via sin momsregistrering i sit eget land. Samlet set betyder forslaget, at den virksomhed, der sælger overførte varer, kun behøver at være momsregistreret i ét EU-land.

Økonomiministeriet

Figur 2. Eksempel på Kommissionens forslag til én momsregistrering i relation til overførsel af varer til eget lager og efterfølgende salg derfra.

Anm.: Ved Kommissionens forslag vil virksomhed A, som er etableret i Sverige og ejer et lager i Danmark, ikke skulle blive momsregistreret i Danmark ved overførsel af egne varer til lager og videresalg til virksomhed B eller forbruger i Danmark. Virksomhed A kan således nøjes med én momsregistrering i Sverige. Dette gælder også, hvis virksomhed A overfører varen til eget lager ved brug af en platform.

Kilde: Skatteministeriet

For det andet foreslår Kommissionen mindre udvidelser af anvendelsesområdet for OSS-ordningen til også at inkludere tilfælde med installation og montering af varer i et andet land, end der hvor sælgeren er registreret, bespisning på skibe/fly mv., handel med gas/el mv.

For det tredje indeholdt Kommissionens forslag bl.a. også forslag om at gøre platforme etableret i EU ansvarlige for momsbetalingen af de EU-varer, som de formidler salget af til forbrugere i andre EU-lande. Hermed ville disse platforme blive momsansvarlige i stedet for sælgeren.

Den seneste kompromistekst indeholder ikke dette forslag, men i stedet en bestemmelse om, at Kommissionen inden for 3 år skal evaluere de gældende regler og undersøge behov for evt. udvidelse af reglen om at gøre platforme momsansvarlige for salg inden for EU.

For det fjerde foreslog Kommissionen i relation til fjernsalg af varer fra lande uden for EU solgt via platforme til forbrugere i EU, at det blev obligatorisk at anvende Import One Stop Shop-ordningen IOSS, i stedet for at platformene efter gældende regler kan undlade at bruge IOSS, hvorefter der vil blive opkrævet importmoms af forbrugerne ved varernes ankomst. Flere EU-lande var dog betænkelige ved dette forslag, idet man fandt det svært at håndhæve evt. sanktionsbestemmelser. Samtidig var der dog enighed omkring, at forbrugerne ikke længere skulle opkræves importmoms ved ankomst af varen.

Kommissionen fremsatte i maj 2023 en forslagspakke til reform af toldreglerne. Et af forslagene vedrører momsreglerne (KOM (2023) 262). Den gældende beløbsgrænse på 150 euro, hvor der for varer af værdi under grænsen kan bruges

Økonomiministeriet

IOSS og forenkede regler for importmoms, foreslås ophævet, så der for varer uanset værdi kan benyttes IOSS. Forslaget er beskrevet i grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. september 2023 og skal ses i sammenhæng med, at grænsen på 150 euro for toldfri import, også foreslås ophævet, således at al import pålægges told uanset værdi.

Det er besluttet, at de videre drøftelser af nye momsregler for fjernsalg af varer fra lande uden for EU bør ses i lyset af toldreglerne, og derfor vil nye regler på momsområdet blive indarbejdet i momsforslaget fra maj 2023. Der vil blive taget særskilt forhandlingsmandat i relation til dette forslag.

Endelig indeholder forslaget nogle mindre tekniske forbedringer og justeringer af OSS og IOSS. Kommissionens forslag indeholdt regler vedrørende brugte varer og kunstgenstande, men disse er udgået i kompromisteksten.

Der er i forslaget forskellige frister for, hvornår elementerne skal være gennemført nationalt, hovedsageligt afhængigt af, hvorvidt og i hvilket omfang elementet kræver it-udvikling, hvor der afsættes længst implementeringstid til elementer, der indebærer omfattende it-udvikling. Det foreslås, som tidligste gennemførelsesfrist, at EU-landene nationalt kan indføre regler om obligatorisk e-fakturering i den nationale handel allerede fra forslagets vedtagelse og offentliggørelse, sådan at der ikke som i dag kræves særlig EU-tilladelse til det. Seneste gennemførelsesfrist for elementet om obligatorisk e-fakturering og indrapportering i den grænseoverskridende handel er blevet forlænget af hensyn til at sikre tilstrækkelig tid til implementering.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med TEUF artikel 113. I en udtalelse af 22. november 2023 støttede Europa-Parlamentet Kommissionens forslag, idet man dog anbefalede at alle ikrafttrædelsesdatoer blev udskudt med 1 år således, at erhvervslivet får god tid til at indrette sig. Europa-Parlamentet har anmodet om fornyet høring grundet kompromisforslagets mange ændringer ift. det oprindelige forslag. Denne høring er igangsat og forventes tilendebragt medio december 2024.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen vurderer, at EU-landene ikke selv kan opnå målene med initiativet, og at Kommissionen har ansvar for at sikre et smidigt og velfungerende marked. Ukoordinerede nationale tiltag kan potentielt være konkurrenceforvridende og besværliggøre grænseoverskridende handel internt i EU, samt medføre betydelige administrative byrder og omkostninger.

Derudover vurderer Kommissionen, at momsgabet indikerer, at nationale tiltag ikke er tilstrækkelige til at bekæmpe momssvindler, hvorfor der er behov for koordinerede EU-tiltag.

Økonomiministeriet

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt. Momssystemet bør på de væsentlige punkter være harmoniseret både af hensyn til virksomheder, der driver grænseoverskridende forretning, og af hensyn til skattemyndighedernes kontrolarbejde mv.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

A) Digitale rapporteringskrav

Ved handel mellem danske virksomheder gælder i dag, at papirfakturaer og e-fakturaer er ligestillet. Kun ved offentlige indkøb er e-fakturering påkrævet.

Der findes ingen fælles EU-regler om e-fakturering ved grænseoverskridende handel, og for at skabe nationale regler på området skal der gives tilladelse fra Rådet. Der er givet sådanne tilladelser, men de er alle tidsbegrænsede. De gældende danske indberetningskrav til systemet VIES om grænseoverskridende handel mellem virksomheder bygger på de gældende EU-regler. Det gældende system har længe været kritiseret for ikke at være hensigtsmæssigt i relation til fx kontrolformål ifm. momsafregning.

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller momsbekendtgørelsen, hvor der stilles krav om, at e-fakturering i den grænseoverskridende handel bliver obligatorisk, og regler for, hvornår og hvordan der skal foretages indberetninger af transaktionerne.

B) Platformsøkonomi

I overensstemmelse med gældende EU-regler er national personbefordring, undtagen turistikørsel med bus, momsfristaget, og korttidsudlejning af fast ejendom til indkvartering er ligeledes momsfristaget, hvis der ikke i forbindelse med udlejning medfølger ydelser svarende til de ydelser, der leveres i hotelsektoren – fx mulighed for forplejning og adgang til fællesfaciliteter. Det betyder, at udlejning af fx almindelige sommerhuse ikke anses for at være hotellignende og dermed ikke momspligtig.

I dag findes der hverken i EU-retten eller i dansk momslovgivning særlige regler om, at platforme, der formidler persontransport eller korttidsudlejning af indkvartering, anses for selv at have modtaget og leveret ydelsen. Platformene anses derfor som formidler.

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller momsbekendtgørelsen.

C. Én momsregistrering

Alle de nuværende EU-regler om One-Stop-Shop-ordningerne, samt de særlige regler for platforme mv., der formidler salg af tredjelandsvarer til forbrugere i EU, er implementeret i dansk ret. Alle de nu foreslåede regelændringer vil kræve dansk implementering.

Økonomiministeriet

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller moms bekendtgørelsen.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Skatteforvaltningen vurderede, at Kommissionens forslag om digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering (A) ville have en positiv effekt på momsprovenuet på grund af større regelefterlevelsen og markant bedre muligheder for effektivt at kontrollere den grænseoverskridende EU-handel. Merprovenuet kan dog ikke kvantificeres nærmere. Med den seneste kompromistekst vurderes forslaget ikke at ville medføre en så stor regelefterlevelse, som oprindeligt skønnet, ligesom forslaget heller ikke vurderes at ville bidrage til effektivisering af kontrollen af den grænseoverskridende EU-handel i så stort omfang, som Kommissionens forslag ville have gjort.

Kommissionen vurderer, at forslaget vedrørende platformsøkonomien (B) vil medføre et betydeligt merprovenu på europæisk plan. Efter kompromisteksten vil den danske moms fritagelse af indenlandsk personbefordring og korttidsudlejning kunne bevares, og forslaget vil derfor ikke påvirke det danske momsprovenu.

Forslaget om én momsregistrering (C) vil ikke påvirke dansk momsprovenu i nævneværdig grad.

Skatteforvaltningen har foreløbigt og med stor usikkerhed skønnet, at Kommissionens forslag vil medføre administrative konsekvenser for Skatteforvaltningen for samlet op til 365 mio. kr., som især kan henføres til udvikling af nyt it-infrastruktur som følge af forslagene vedrørende digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering (A) og i mindre omfang én momsregistrering (C). Hertil forventes betydelige afledte årlige udgifter, som på nuværende tidspunkt ikke kan opgøres.

Der vil være risiko for, at it-implementeringen af et eller flere af elementerne har en størrelse, der i sig selv giver anledning til betydelige risici. It-understøttelsen skal desuden prioriteres sammen med andre højt prioriterede it-udviklingsopgaver i Skatteforvaltningen. Derfor er det også positivt, at fristen for gennemførelse af reglerne om obligatorisk e-fakturering og indberetninger i den grænseoverskridende EU-handel mellem virksomheder i det seneste kompromisforslag er blevet forlænget.

Det bemærkes, at det følger af budgetvejledningen, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger.

Økonomiministeriet

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den foreliggende kompromistekst vedrørende platformsøkonomien (B), som giver EU-landene fuld fleksibilitet ifm. definitionen af momspligtig korttidsudlejning af indkvartering, vurderes at indebære, at forslaget ikke umiddelbart vil have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre både væsentlige administrative byrder og administrative lettelser for erhvervslivet. Det har ikke været muligt at kvantificere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet der er usikkerhed ift., hvordan de konkrete artikler i Kommissionens forslag skal udmøntes.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har vurderet, at indførslen af digitale indberetningskrav og obligatorisk e-fakturering for den grænseoverskridende handel mellem virksomheder medfører betydelige omstillingsomkostninger for danske virksomheder.

Det vurderes, at erhvervslivet kan få administrative lettelser i forbindelse med forslaget om én momsregistrering, da virksomhederne vil kunne nøjes med at være momsregistreret i deres hjemland fremfor i hvert EU-land, de har salg til.

Der vil blive foretaget en nærmere vurdering af de administrative konsekvenser i forbindelse med den danske implementering af direktivet. Kommissionen vurderer, at harmonisering af rapporteringskrav og standarder på sigt vil medføre betydelige administrative lettelser hos de virksomheder, der opererer i flere EU-lande.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos interessenter og erhvervslivet den 13. december 2022 med frist for afgivelse af høringssvar den 24. januar 2023. Høringen er foretaget på baggrund af den engelske sprogversion af forslaget. Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Danske Advokater/Danmarks Skatteadvokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, De Samvirkende Købmænd, EjendomDanmark, Feriehusudlejernes Branche forening, Finans Danmark, FSR – danske revisorer, Horesta og ITD – Branche foreningen for den danske vejgodstransport. Høringssvarene er kort gengivet nedenfor.

A. Digitale indberetningskrav

Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Finans Danmark, FSR – danske revisorer og ITD - Branche foreningen for den danske vejgodstransport har i deres høringssvar adresseret forslaget om e-fakturering og digitale indberetninger. Generelt udtrykkes forståelse for hensigterne bag forslaget og opbakning til større ensartethed af reglerne – også hvis medlemslandene har nationale indberetningskrav. Der gives dog bl.a. udtryk for, at forslaget vil medføre ændringer hos virksomhederne med deraf følgende administrative byrder.

Økonomiministeriet

Dansk Erhverv og Finans Danmark anfører, at også forslaget om at fjerne adgangen til at udarbejde summariske fakturaer vil øge de administrative byrder og omkostninger for virksomhederne, når fakturaer fremadrettet skal udstedes enkeltvis og reelt på daglig basis.

Dansk Industri er positiv over for et samlet realtidsrapporteringssystem, men ikke den obligatoriske e-faktureringsløsning som skitseret. Det anføres, at fokus bør være på de påkrævede datapunkter, som bør være harmoniserede, og som ikke nødvendigvis bør følges op af obligatorisk e-faktureringsløsning. Mange virksomheder har i dag velfungerende elektroniske interfaces med deres samhandelspartnere, og her vil obligatorisk e-faktureringsløsning være en unødvendig byrde.

Danske Advokater anfører, at det ikke bør være de enkelte medlemslande, der udvikler nye it-systemer, men at der i stedet bør udvikles et fælles EU-system, hvilket vil gøre det lettere at udveksle oplysninger mv. medlemslandene imellem.

Det anføres samstemmende, at den foreslåede frist for virksomhederne på 2 dage fra fakturaudstedelse til indberetning af oplysninger til skattemyndighederne er alt for kort, da virksomhedernes interne kontroller sættes under et for stort tidspres, og fejl/korrektioner bliver vanskelige at håndtere samtidig med et meget broget billede ift. de forskellige medlemslandes sanktioner. Dansk Industri foreslår, at fristen kan fastsættes til fx 7 dage, og desuden bør der være en løsning i forhold til ferieperioder særligt af hensyn til SMV-segmentet.

ITD anfører, at der med digital indberetning følger et øget ansvar for staten til at understøtte virksomhedernes digitalisering. Dette gælder ikke mindst SMV'er, som langt fra er digitaliserede alle sammen. I denne sammenhæng ser ITD gerne, at transportvirksomheder også kan få støtte til fysisk IT-udstyr, IT-softwareprogrammer og til cybersikkerhedssystemer mv.

Dansk Industri efterspørger mere fokus på skattemyndighedernes forpligtelse til at gøre brug af/udnytte de nye indberettede data til kontrolformål, herunder også at de bør være forpligtede til at anvende dataene hurtigt, især henset til de korte frister virksomhederne bliver stillet over for.

ITD påpeger, at den digitale udvikling af myndighedssystemer skaber et øget behov for klarere retningslinjer for, hvad myndigheder må indsamle af data, og hvad disse data må anvendes til.

Dansk Industri anfører, at udover at sløjfe listeindberetningerne til det nuværende VIESsystem, bør det også overvejes at fjerne Intrastat-indberetningerne.

FSR og Finans Danmark ønsker information om, hvorvidt Danmark forventer at indføre krav om digitale indberetninger af nationale transaktioner af hensyn til implementering af virksomhedernes it-systemer og virksomhedernes administrative byrder.

Økonomiministeriet

B. Ændrede momsregler for platformsøkonomi

Af de høringsparter, der adresserede forslaget om platformsøkonomien udtalte HORESTA, FSR og EjendomDanmark sig overvejende positivt. HORESTA anfører, at der med de gældende regler er ulige konkurrenceforhold mellem korttidsudlejning af helårs-boliger og anden korttidsudlejning – fx hoteludlejning. HORESTA bakker derfor op om forslaget om ”deemed supplier”-modellen og er enige i, at korttidsudlejning af private boliger til helårsbeboelse skal anses for ”hotellignende” og dermed momspligtig. FSR har overordnet forståelse for hensynet til ensartethed i EU ift. håndtering og kontrol af de store platforme, men at der med fordel kan være plads og tages hensyn til mindre udlejningsportaler, der via en hjemmeside handler i eget navn og for fremmed regning via en hjemmeside. FSR og EjendomDanmark finder, at der bør være en nedre grænse for momspligt ved korttidsudlejning bl.a. af hensyn til forskellene mellem medlemslandene eller på anden måde tages hensyn til mindre udlejningsportaler, der handler i eget navn og for fremmed regning via en hjemmeside.

Andre høringsparter, herunder Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, Dansk Industri, Feriehusudlejernes Brancheforening udtalte bekymringer vedrørende forslaget om platformsøkonomien – i særdeleshed forslaget om momspligt for udlejning af sommerhuse og platformenes rolle i forhold hertil.

Som en væsentlig og generel bekymring anføres af flere, at forslaget kan bringe den danske sommerhusregel, som har til formål at afskære andre EU-borgere fra at erhverve sommerhuse i Danmark, i fare.

Advokatrådet, Danske Advokater og Dansk Erhverv stiller spørgsmålstejn ved, om forslaget om momspligt af lejeindtægter fra fx udlejning af et sommerhus gennem en platform eller et bureau, er den faglige eller saglige rette løsning, hvis problemet er utilfredshed med, hvordan platformsøkonomien fungerer. De er af den opfattelse, at forslaget vil gøre reglerne uigennemskuelige og dermed gå på tværs af retssikkerhedsmæssige hensyn.

Flere høringsparter, herunder Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv og Feriehusudlejernes Brancheforening anfører, at det vurderes at være i konflikt med momssystemet og neutralitetsprincippet, at lejeindtægter skal beskattes fra første krone uanset nationale registreringsgrænser, og at der ikke er fradragsret for købsmoms ved udlejning gennem platforme.

Særligt Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, Dansk Industri og Feriehusudlejernes Brancheforening anfører, at momspligt på korttidsudlejning af sommerhuse vil medføre højere priser og mindre udbud med den konsekvens, at turismeindustrien i Danmark vil blive negativt berørt, da Danmark vil kunne tiltrække færre turister, hvilket igen vil gå ud over en lang række erhverv, herunder detailhandel, forlystelser mv., der er placeret i sommerhusområderne.

Økonomiministeriet

Dansk Erhverv og Feriehusudlejernes Brancheforening giver desuden udtryk for, at sommerhuse kun i ringe omfang er i konkurrence med fx hoteller, idet der er tale om to forskellige oplevelser bl.a. på grund af beliggenhed og omgivelser samt medfølgende ydelser.

Endelig mener Advokatrådet, at den danske momsfrigørelse for personbefordring kunne være i risiko for at blive undermineret.

Danske Advokater foreslår konkret, at såfremt det besluttes, at der skal betales moms af formidlingsaktiviteten ved udlejning, kan der indføres en fortjenstmargenordning på sommerhusområdet, som der findes ift. rejsebranchen.

C. Én momsregistrering

Dansk Erhverv, Dansk Industri og FSR – danske revisorer giver udtryk for en overordnet positiv holdning til forslaget.

Dansk Industri anfører, at forslaget om at udvikle momsreguleringen hen imod én momsregistrering i EU, er et skridt i den rigtige retning, da udenlandske registreringer giver virksomhederne en ikke uvæsentlig byrde. Dansk Industri anfører, at der stadig ved en gennemførelse af forslaget vil være tilfælde, hvor flere registreringer er nødvendige og/eller fordelagtige. Fx vil en række virksomheder have en fordel ved en eller flere lokale momsregistreringer, særligt hvis de har købsmoms i de pågældende lande som de ellers skal søge tilbage på grund af, at den gældende OSS ikke indeholder mulighed for fradrag af købsmoms. Dansk Industri efterlyser derfor en mere ambitiøs tilgang.

FSR – danske revisorer bakker op om forslaget om en obligatorisk omvendt betalingsordning for B2B-leverancer af varer og ydelser, hvor leverandøren ikke er etableret eller har et momsregistreringsnummer i det land, hvor momsen er skyldig, men kunden er momsregistreret i det pågældende land. Der bakkedes ligeledes op om at gøre IOSS obligatorisk for platforme, der formidler handel med varer fra tredjelande. Herudover anfører FSR – danske revisorer, at man på det foreliggende grundlag ikke kan vurdere, om de foreslåede regler for overførsel af egne varer de facto vil være en forenkling for handlende.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens forslag om nye regler for platformøkonomien blev mødt med betænkelighed fra en række EU-lande, herunder Danmark, som ønsker større fleksibilitet ift. momspligt for korttidsudlejning af indkvartering (fx sommerhusudlejning) og for personbefordring. Desuden har der været betænkeligheder ved forslaget om, at platformene bliver ansvarlige for momsbetalingen, hvilket bl.a. vurderes at være i strid med neutralitetsprincippet¹ og desuden bevirker, at virksomheder med lav omsætning ikke længere vil kunne sælge moms frit i henhold til særordningen

¹ Neutralitetsprincippet indebærer, at momsen ikke må hvile som en økonomisk belastning for de momspligtige virksomheder, dvs. at momspligtige virksomheder skal kunne fradrage den betalte købsmoms i den salgsmoms, som virksomhederne opkræver på vegne af skattemyndighederne.

Økonomiministeriet

for små virksomheder. Forhandlingerne har medført væsentlige ændringer af Kommissionens forslag.

Der var på ECOFIN den 14. maj og 21. juni 2024 enighed om kompromisteksten fra maj 2024 vedr. digitale rapporteringskrav (A) og én momsregistrering (C) men fortsat ikke enighed om reglerne for platformøkonomien (B).

EU-landene kunne på ECOFIN i maj og juni 2024 acceptere den del af kompromisteksten, som giver EU-landene fuld fleksibilitet til at sikre national momsfrigørelse af korttidsudlejning. Der var desuden støtte til, at EU-landene får mulighed for at beslutte nationalt at undtage underliggende udbydere med en momspligtig omsætning under den nationale omsætningsgrænse (SMV'er) fra reglen om at gøre platforme momsansvarlige således, at SMV'er fortsat kan være momsfrigørelset under de nationale grænser derfor. Estland blokerede dog for enighed om pakken og foreslog, at pakken enten deles op, så reglerne om digitale rapporteringskrav og om én momsregistrering vedtages, mens platformreglerne udgår, eller at platformreglerne gøres frivillige for EU-landene at anvende.

Det er uvist, om Estland vil acceptere en tidsbegrænset opt-out, hvor EU-landene i en periode kan vælge om de vil gøre platforme momsansvarlige for korttidsudlejning og personbefordring. Det er ligeledes uvist, om alle øvrige EU-lande kan acceptere at gå væk fra den obligatoriske regel, som alle EU-lande på nær Estland hidtil har støttet.

10. Regeringens generelle holdning

Generelt støtter regeringen en modernisering og forbedring af det nuværende momssystem og en fælles harmonisering af EU-momsregler, der alt andet lige fører til færre administrative byrder og en formindskelse af momsgabet og momsundgåelse/svig. Regeringen finder det vigtigt, at de valgte løsninger er effektive, mindst muligt omkostningstunge, samt at der er tilstrækkelig tid til implementering efter vedtagelse. Regeringen kan støtte kompromisforslaget vedr. digitale rapporteringskrav (A) og én momsregistrering (C), jf. samlenotat oversendt 30. april 2024.

Kompromisteksten om nye regler for (B) platformøkonomien indebærer, at den nuværende momsfrigørelse for både indenlandsk personbefordring og korttidsudlejning af fx sommerhuse kan bevares, hvilket er positivt.

Regeringen kan støtte en obligatorisk regel om at gøre platforme momsansvarlige med mulighed for nationalt at undtage underliggende udbydere med en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (SMV'er), som der var lagt op til i kompromisteksten forelagt ECOFIN både den 14. maj og 21. juni 2024.

Regeringen kan derfor fortsat støtte et kompromis på linje med det kompromisforslag for hele forslagspakken, som var forelagt ECOFIN henholdsvis den 14. maj og 21. juni 2024, og som vurderes at ligge inden for

Økonomiministeriet

rammerne af mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 1. december 2023. Alternativt kan regeringen støtte, at der indføres en tidsbegrænset ”opt-out” for reglen om platformsansvarlighed og en revisionsklausul i forslagspakkens element B, hvis dette kan medføre enighed om hele forslagspakken. Denne løsning vurderes også at ligge inden for rammerne af mandatet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 8. december 2023 og til orientering forud for ECOFIN 16. juni 2023 samt 14. maj og 21. juni 2024. Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg hhv. 23. november og 6. juni 2023, 30. april og 7. juni 2024 samt Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

Dagsordenspunkt 2: Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2024)482, KOM(2024)492

1. Resume

ECOFIN har godkendt rådsbeslutninger vedr. alle EU-landes genopretningsplaner og for flere lande også rådsbeslutninger om opdaterede planer. Processen med udbetalinger til landene pba. gennemførte milepæle og mål er ligeledes i gang.

ECOFIN ventes 5. november 2024 at behandle Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger vedr. Nederlandenes og Tjekkiet reviderede genopretningsplaner. Nederlandene og Tjekkiet har lavet målrettede justeringer af deres planer, der allerede indeholder REPowerEU-kapitler. Kommissionen har fremlagt samlede positive vurderinger af Nederlandenes og Tjekkiet reviderede planer, herunder ift. at planerne fortsat lever op til genopretningsforordningens kriterier, bl.a. vedr. prioriteringen af grønne og digitale tiltag samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af den reviderede rådsbeslutning vedr. Nederlandenes og Tjekkiet reviderede genopretningsplaner. Det gør regeringen på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

For yderligere baggrund henvises til samlenotat af 26. september 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 5. november 2024 at behandle Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger vedr. Nederlandenes og Tjekkiet opdaterede genopretningsplaner. Det er muligt, at Kommissionen på rådsmødet vil give en generel status på implementering af genopretningsfaciliteten.

Revisionerne af de oprindelige genopretningsplaner for Nederlandene og Tjekkiet indeholder målrettede justeringer, som er retfærdiggjort af objektive forhold.

Økonomiministeriet

Nederlandenes reviderede genopretningsplan vedrører 16 ændringer. For 4 tiltag er der fundet bedre alternativer til at opnå samme formål, bl.a. vedrørende tiltag på digitaliseringsområdet. For 11 tiltag er der fundet alternativer, hvor de administrative omkostninger er lavere, mens ambitionen med tiltagene bevares, bl.a. vedrørende en energibeskatningsreform. 1 tiltag justeres på grund af manglende efterspørgsel. Omkostningerne ved planen er uændret med revisionen (5,4 mia. euro).

Tjekkets reviderede genopretningsplan vedrører 40 ændringer. For 22 tiltag er der fundet bedre alternativer til at opnå samme formål, bl.a. vedrørende tiltag på transportområdet. For 11 tiltag er der fundet alternativer, hvor de administrative omkostninger er lavere, mens ambitionen med tiltagene bevares, bl.a. vedrørende digitaliseringsområdet. 2 tiltag opjusteres med frigjorte midler fra andre tiltag. 5 tiltag justeres, fordi de vurderes delvist urealiserbare på baggrund af objektive omstændigheder, særligt på digitaliseringsområdet. Omkostningerne ved planen er uændret med revisionen (9,2 mia. euro).

Planerne tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Kommissionens vurdering af Nederlandenes og Tjekkietts reviderede genopretningsplaner

	Nederlandene	Tjekkiet
1. Bidrager til de 6 søjler: <i>i)</i> grøn omstilling, <i>ii)</i> digital omstilling, <i>iii)</i> bæredygtig og inklusiv vækst, <i>iv)</i> samhørighed, <i>v)</i> Sundhedsmæssig robusthed, <i>vi)</i> børn og unge	A	A
2. Adressere anbefalinger i det europæiske semester	A	A
3. Skabe vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.	A	A
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)	A	A
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.	A	A
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitlet er i udgangspunktet undtaget)	A	A
7. Genopretningsplanen har varig virkning	A	A
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen	A	A
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn	B	B
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer	A	A
11. Indeholder reformer og investeringer	A	B
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger	A	A
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden	A	A
Samlet positiv vurdering af genopretningsplan	Ja	Ja

Kilde: Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. Nederlandenes og Tjekkiets genopretningsplaner.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens evt. forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner, herunder med REPowerEU-kapitler. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Opdateringen af Nederlandenes og Tjekkiets genopretningsplaner har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte de reviderede rådsbeslutninger vedr. opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag, der ventes godkendt med et kvalificeret flertal ifm. ECOFIN 21. juni 2024.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next

Økonomiministeriet

Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen forholder sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag.

Regeringen kan støtte Rådets vedtagelse af de reviderede rådsbeslutninger vedr. de enkelte EU-landes opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023. Ift. ECOFIN 5. november 2024 gælder det de reviderede rådsbeslutninger for Nederlandene og Tjekkiet.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN hhv. 18. januar, 2. maj, 17. juni, 8. juli, 4. oktober, 8. november og 6. december 2022. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til revideret forhandlingsoplæg 12. maj forud for ECOFIN 16. maj samt til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar, 14. marts, 16. juni, 14. juli, 17. oktober, 8. november og 8. december 2023. I 2024 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 12. marts, 12. april, 14. maj, 12. juni, 16. juli, 8. oktober 2024. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Økonomiministeriet

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.

Bilag 1: Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilagboks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do no significant harm"-princip). I REPowerEU-kapitlet må der gøres midlertidige undtagelser fra "do no significant harm"-princippet til fordel for tiltag, der sikrer EU's nuværende energisikkerhed, hvis tiltaget samtidig minimerer miljøskaden og ikke bringer EU's klimamål i fare.
5. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliserings tiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korrupsion, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre reformer og investeringer, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger om at bidrage effektivt til energisikkerhed, øge EU's energiforsyning, forøge brugen af vedvarende energikilder og energieffektivitet, forøge energiløslagsfaciliteter eller mindske afhængigheden af fossile brændsler før 2030.
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energifterspørgslen.

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner – medio oktober 2024

Land	Beslutningsforslag ¹	Seneste revideret beslutningsforslag ²	Finansiel assistance (mia. euro)		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁶ (mia. euro)	
			Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	23. juni 2021	16. november 2023	5,0	0,3	0,9	0,04	0,6	
BG	7. april 2022	21. november 2023	5,7	0,0			1,4	
CY	8. juli 2021	16. juli 2024	1,0	0,2	0,2	0,03	0,1	
DK	17. juni 2021	19. oktober 2023	1,6	0,2	0,2⁷	-	0,7	
EE	5. oktober 2021	9. marts 2023	0,95	0,0	0,1	-	0,4	
FI	4. oktober 2021	16. juli 2024	1,9	0,0	0,3	-	0,2	
FR	23. juni 2021	26. juni 2023	40,3	0,0	5,7	-	25,2	
EL	17. juni 2021	16. juli 2024	18,2	17,7	2,5	1,7	6,1	8,0
IE	16. juli 2021	21. maj 2024	1,2	0,0			0,3	
IT	22. juni 2021	26. april 2024	71,8	122,6	9,5	15,9	35,2	52,9
HR	8. juli 2021	21. november 2023	5,8	4,3	0,9	0,5	2,8	0,3
LV	22. juni 2021	16. november 2023	1,97	0,0	0,3	-	0,5	
LT	2. juli 2021	24. oktober 2023	2,3	1,6	0,3	0,1	0,6	0,4
LU	18. juni 2021	9. december 2022	0,1	0,0	0,01	-	0,02	
MT	16. september 2021	26. juni 2023	0,3	0,0	0,1	-	0,1	
NL	8. september 2022	14. oktober 2024	5,4	0,0			1,3	
PL	1. juni 2022	16. juli 2024	25,3	34,5	0,6	4,5	2,7	3,6
PT	16. juni 2021	22. september 2023	16,3	5,9	2,0	0,4	4,8	1,3
RO	27. september 2021	21. november 2023	13,6	14,9	2,1	1,9	3,6	1,7
SK	21. juni 2021	26. juni 2023	6,4	0,0	0,9	-	1,8	
SI	2. juli 2021	29. september 2023	1,6	1,1	0,3	-	0,3	0,3
ES	16. juni 2021	22. april 2024	79,9	83,2	10,1	0,3	37,9	
SE	29. marts 2022	19. oktober 2023	3,4	0,0				
CZ	19. juli 2021	16. oktober 2024	8,4	0,8	1,1	-	1,6	
DE	22. juni 2021	16. juli 2024	30,3	0,0	2,3	-	4,0	
HU	30. november 2022	23. november 2023	6,5	3,9	0,1	0,8		
AT	21. juni 2021	19. oktober 2023	3,9	0,0	0,5	-	0,7	
Beløb i alt	-	-	359,12	291,2	40,7	26,2	130,0	68,4
Lande i alt	27	27	27	14	23	11	23	8

Anm.: Beløb i løbende priser. ¹Dato for Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ²Dato for Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ³ EU-landene har i de fleste tilfælde ansøgt om mere finansiel assistance, end der tildeles de respektive lande i genopretningsfaciliteten, herunder fordi der på ansøgningstidpunkterne var usikkerhed om den endelige tildeling fra genopretningsfaciliteten. Differencer ift. den endelige finansielle assistance kan bl.a. håndteres via egen finansiering eller under bestemte betingelser ved justeringer af landenes genopretningsplaner. ⁴ Baseret på Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. euro for den samlede tildeling af lån til EU-landene. ⁵ Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁶ Knap 1,5 mia. kr. udbetalt 2. september 2021.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretningsscoreboard: http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/.

Dagsordenspunkt 3: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 5. november 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne ventes denne gang særligt at omhandle forordningen om oprettelsen af et nyt ekstraordinært MFA-lån og etableringen af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine som opfølgning på G7-aftalen om lån til Ukraine baseret på de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Drøftelserne kan derudover mere overordnet komme ind på blandt andet Ukraines økonomiske situation og finansieringsbehov samt EU's sanktioner mod Rusland.

Regeringen finder det vigtigt, at EU indtager en ledende rolle ift. økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og ift. genopbygning på lang sigt. Regeringen har støttet vedtagelsen af MFA-lånet og etableringen af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine. Regeringen bakker op om, at immobiliserede aktiver ikke frigives til Rusland, førend Rusland har ydet krigsskadeerstatning.

2. Baggrund

ECOFIN har løbende drøftet de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine på rådsmøderne siden krigens start i februar 2022. Drøftelserne har dækket en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene og Ukraine, den internationale finansielle støtte til Ukraine samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland. Der henvises generelt til tidligere samlenotater om økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine – senest forud for ECOFIN 8. oktober 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN 5. november 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne vil blandt andet kunne berøre:

- Forordningen om oprettelsen af et nyt ekstraordinært MFA-lån og etableringen af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine som opfølgning på G7-aftalen
- Den øvrige internationale støtte til Ukraine
- Udviklingen i Ukraines økonomi og finansieringsbehovet
- EU's sanktioner mod Rusland

Drøftelserne ventes især at fokusere på forordningen vedrørende ekstraordinær makrofinansiel assistance (MFA) til Ukraine og etableringen af

Økonomiministeriet

samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine baseret på de fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver som opfølgning på G7-initiativet. Drøftelserne kan derudover mere overordnet komme ind på Ukraines økonomiske situation og det forventede finansieringsbehov. Der kan også blive drøftelse af økonomiske aspekter af EU's sanktioner mod Rusland.

MFA-lån til Ukraine og etablering af samarbejds mekanisme

Den 21. maj 2024 blev det vedtaget, at ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske aktiver, som optjenes efter 15. februar 2024, skal gå til at støtte Ukraine. Bidraget fra de ekstraordinære indtægter forventes årligt at være på 2,5-3 mia. euro. I 2024 er støtten fortrinsvis gået til indkøb af militært udstyr gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF), mens en mindre del er gået til Ukraine-faciliteten.

På G7-topmødet i Apulien 13.-15. juni 2024 blev der opnået enighed om at yde lån på samlet op til 50 mia. dollar til Ukraine baseret på de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Ifølge G7-ledernes erklæring skal udbetalingen af lånene begynde inden udgangen af 2024 og tilbagebetales med de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Dermed bygger aftalen videre på det tidligere arbejde med at bringe de ekstraordinære indtægter i anvendelse til fordel for Ukraine.

Rådet har 23. oktober 2024 godkendt forslaget til forordning om oprettelsen af et nyt ekstraordinært MFA-lån til Ukraine på op til 35 mia. euro samt etableringen af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine ('Ukraine Loan Cooperation Mechanism'), som vil kunne understøtte bilaterale lån fra EU og G7-partnere på samlet op til 45 mia. euro. Lånene tilbagebetales via mekanismen med fremtidige ekstraordinære indtægter fra de russiske aktiver. Dermed skal langt størstedelen af de ekstraordinære indtægter fra 2. halvår 2025 og frem kanaliseres hen i samarbejdsmekanismen med henblik på at dække afdrag, renter og øvrige udgifter på EU's MFA-lån og lån fra øvrige partnere i G7-initiativet.²

Lånebeløbet på 35 mia. euro kan senere hen tilpasses og evt. nedjusteres afhængigt af størrelsen på de bilaterale lånebidrag fra G7-partnere. Den 23. oktober 2024 har USA valgt at tiltræde G7-aftalen med et lånebidrag på 20 mia. dollar.

For at skabe større juridisk sikkerhed omkring de fremtidige ekstraordinære indtægter er der fremlagt et særskilt forslag om at forlænge immobiliseringen af de russiske aktiver med 36 måneder frem til den 31. januar 2028 frem for de nuværende 6 måneders løbende fornyelser. Det forslag kræver dog i modsætning til forordningen om MFA-lånet og samarbejdsmekanismen enstemmighed i Rådet og er endnu ikke vedtaget. I juni konkluderede Det

² 95 pct. af de ekstraordinære indtægter vil efter 1. halvår 2025 blive kanaliseret til den nye samarbejds mekanisme, mens 5 pct. vil gå til militær støtte gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF).

Økonomiministeriet

Europæiske Råd, at Ruslands aktiver skulle forblive immobiliserede, indtil Rusland indstiller sin angrebskrig mod Ukraine og yder kompensation for de skader, som krigen har forårsaget. Dette svarer ifølge forslaget om MFA-lån og samarbejdsmekanismen til et tilsagn om at opretholde immobiliseringen af aktiverne og dermed opkrævningen af de ekstraordinære indtægter som en finansieringskilde til at servicere og tilbagebetale Ukraines lån, indtil der foreligger kompensation fra Rusland, som kan anvendes til at tilbagebetale lånene.

EU's MFA-lån garanteres via EU-budgettets såkaldte *headroom*, dvs. margen mellem EU's betalings- og indtægtsloft, og finansieres ved udstedelse af obligationer på kapitalmarkederne. Garantien via *headroom* vil være med til at sikre de lavest mulige låneomkostninger på grund af EU's høje kreditværdighed.

Lånet vil ikke være knyttet til bestemte udgiftstyper og giver dermed Ukraine det finanspolitiske manøvrerum til gennem omprioriteringer at dække de mest akutte udgiftsbehov, såsom til genopbygning og forsvar. Der vil i samarbejde med Ukraine blive udarbejdet et aftalememorandum, som angiver betingelserne for udbetalingen af MFA-lånet i overensstemmelse med reformprogrammet fastlagt i Ukraine-planen. Ukraine-planen er knyttet til Ukraine-faciliteten for støtte til Ukraine på samlet 50 mia. euro i 2024-2027, jf. nedenfor. Derudover ventes memorandummet at indeholde en forpligtelse for Ukraine til at fremme samarbejdet med EU om moderniseringen af forsvarsindustrien i tråd med målsætningerne i relevante EU-programmer.

Kommissionen har tidligere vurderet, at centralbankaktiver til en værdi af i alt 260 mia. euro er immobiliserede på tværs af EU, G7-landene og Australien som følge af sanktionerne mod Rusland, hvoraf omkring 210 mia. holdes af værdipapircentraler i EU. Langt størstedelen af aktiverne i EU holdes af værdipapircentralen Euroclear i Belgien. De russiske centralbankaktiver er immobiliserede, men efterhånden som aktiverne udløber, skaber det en stor mængde kontantbeholdninger for værdipapircentralerne. Værdipapircentralerne er forpligtede til at forvalte denne likviditet mhp. at bevare hovedstolens værdi ved at placere likviditeten i sikre værdipapirer ofte med kort løbetid, hvilket genererer et afkast. Forvaltningen skaber dermed ekstraordinære indtægter, som blandt andet skal ses i lyset af de seneste års rentestigninger. Ifølge Kommissionen tilkommer disse ekstraordinære indtægter ikke den russiske centralbank, men værdipapircentralerne.

Aftalen om at yde nye lån til Ukraine på basis af de ekstraordinære indtægter skal ses i lyset af de store negative konsekvenser Ruslands krig har for Ukraines økonomi, herunder for Ukraines offentlige finanser, jf. tabel 1. Ifølge Ukraines nylige budgeterklæring udarbejdet i samarbejde med IMF er der et betydeligt finansieringsbehov på omkring 35 mia. euro alene i 2025, som blandt andet skal dækkes af de planlagte lån fra EU og G7-partnere. Den internationale støtte er derfor afgørende for Ukraines økonomi, sociale sammenhængskraft og modstandsevne mod den russiske aggression.

Økonomiministeriet

Rusland har forvoldt den ukrainske økonomi omfattende og langsigtede skader som følge af blandt andet betydelige ødelæggelser af infrastruktur og produktionskapacitet. Det vurderes således, at de direkte ødelæggelser som følge af krigen frem til 31. december 2023 har nået over 140 mia. euro, mens en fuldstændig genopretning og genopbygning af Ukraine vurderes at kræve mere end 450 mia. euro fordelt over en tiårig periode.³

Tabel 1 Ukraine – økonomiske nøgletal

	2021	2022	2023	2024	2025
Realvækst i BNP (pct.)	3,4	-28,8	5,3	3,0	2,5
Inflation (pct.)	9,4	20,2	12,9	5,8	9,0
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	9,9	24,5	19,1	14,2	12,7
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-4,0	-15,6	-19,6	-18,7	-19,2
Offentlig gæld (pct. af BNP)	48,9	77,7	82,3	95,6	106,6
Betalingsbalance ¹⁾ (pct. af BNP)	-1,9	5,0	-5,4	-8,1	-14,3

Kilde: IMF's *World Economic Outlook*, oktober 2024.

1) Betalingsbalancens løbende poster.

Ukraine-faciliteten

For at sikre en forudsigelig og stabil finansiel assistance til Ukraine har EU som led i en revision af MFF'en etableret en *Ukraine-facilitet*. Ukraine-faciliteten skal yde støtte til landets genopretning, genopbygning og modernisering med henblik på et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten tager form af lån og tilskud på i alt 50 mia. euro i perioden 2024-2027 fordelt på 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud. Lånene under faciliteten finansieres ved udstedelse af EU-obligationer og garanteres ligesom MFA-lånene via EU-budgettets headroom. Udbetalingerne gennem Ukraine-faciliteten er betinget af, at Ukraine løbende efterlever betingelserne angivet i *Ukraine-planen*.

Ukraine-planen er et omfattende reformprogram, der skitserer reformer og investeringer, som myndighederne vil udføre i perioden 2024-2027 sammen med en tidslinje for implementeringen af planen. Reformerne omfatter blandt andet offentlig forvaltning, retsvæsenet, anti-korruption, det finansielle system, uddannelse, erhvervslivets rammevilkår og regional udvikling. Derudover lægges der op til væsentlige reformer og investeringer relateret til energiforsyning, grøn omstilling, landbrug, miljøbeskyttelse og digitalisering. Planen afspejler Ukraines ønske om at nærme sig det indre marked og har blandt andet til hensigt at udvikle landet i tiltagende overensstemmelse med EU's regler, standarder og værdier mhp. fremtidigt EU-medlemskab.

Der blev i perioden januar-juni 2024 ydet bro- og præfinansiering på samlet 7,9 mia. euro under Ukraine-faciliteten. Den første egentlige kvartalsbetaling på omkring 4,2 mia. euro blev udbetalt i august 2024 og dækker 2. kvartal 2024. Udbetalingen afspejler Kommissionens vurdering af, at Ukraine i 2. kvartal fuldt ud efterlevede sine forpligtelser ifølge Ukraine-planen. De samlede

³ Ifølge seneste *Rapid Damage Needs Assessment* (RDNA3) fra februar 2024. Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem Verdensbanken, EU, FN og de ukrainske myndigheder.

Økonomiministeriet

udbetalinger gennem Ukraine-faciliteten ventes at nå omkring 16 mia. euro i 2024, når kvartalsbetalingen for 3. kvartal på tilsvarende omkring 4,2 mia. euro forventeligt bliver udbetalt inden udgangen af året. Vedtagelsen af det nye ekstraordinære MFA-lån til Ukraine kan indebære en justering af Ukraine-facilitetens betalingsplan med henblik på at udglatte udbetalingsprofilen for EU's samlede støtte til Ukraine.

EU's sanktioner mod Rusland

EU har vedtaget 14 sanktionspakker siden 2022 som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Den seneste sanktionspakke blev godkendt af Udenrigsrådet den 24. juni 2024. Pakken indeholdte en række initiativer, herunder tiltag mod "skyggeflåden", samt forbud på energiområdet mod blandt andet genlastning af russisk flydende naturgas (LNG) på EU's område.

EU's sanktioner har indtil videre blandt andet også omfattet vidtgående restriktioner rettet mod russiske finansielle institutioner. Det gælder eksempelvis forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver. Der er desuden indført fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker, samt indført udelukkelse fra det internationale betalingsformidlingssystem SWIFT, hvilket nu suppleres af forbud mod anvendelse af det russiske SPFS system.

Sanktionerne indeholder også betydelige handelsrestriktioner såsom restriktioner på eksport af avanceret teknologi til Rusland og forbud mod import af russisk råolie og raffinerede olieprodukter.

Den 8. oktober 2024 godkendte Rådet et nyt sanktionsregime rettet mod Ruslands globale destabiliserende og hybride aktiviteter. Med det nye sanktionsregime kan EU blandt andet målrette indsatsen mod individer og enheder, som er involveret i Ruslands handlinger, der underminerer EU's og medlemsstaternes grundlæggende værdier, deres sikkerhed, uafhængighed og integritet, samt lignende ondsindede handlinger rettet mod internationale organisationer og tredjelande. Dermed vil EU nu kunne imødegå en række såkaldte hybride trusler, herunder desinformation, undermineringen af valgprocesser og demokratiske institutioners funktionsevne, samt sabotage af økonomiske aktiviteter og kritisk infrastruktur, ondsindet cyberaktivitet mv.

Ruslands økonomi og effekten af internationale sanktioner

Selvom de internationale sanktioner er med til at lægge et betydeligt pres på økonomien og Ruslands kapacitet til at føre krig, er den russiske økonomi ifølge blandt andet Kommissionen og IMF ikke i samme omfang som Ukraine ramt af krigens konsekvenser. En markant stigning i det offentlige forbrug og omstillingen til krigsøkonomi har været med til at holde hånden under aktiviteten i økonomien, mens arbejdsløsheden er faldet til et historisk lavt niveau. Det aktuelt meget høje kapacitetspres bidrager blandt andet til en stigende inflation. I et forsøg på at tøjle det inflationære pres har den russiske centralbank gennemført markante pengepolitiske stramninger gennem det

Økonomiministeriet

seneste år, der sammen med en tiltagende mangel på arbejdskraft forventes at medføre en vækstafmatning på kort sigt.⁴ Flere analyser peger på, at omlægningen til krigsøkonomi og krigsindustriens stigende træk på økonomiens ressourcer især på længere sigt vil svække Ruslands produktivitetsudvikling og vækstpotentiale.⁵

Ifølge *Stockholm Institute of Transition Economics (SITE)*, der efter bestilling fra den svenske regering 1. oktober 2024 har offentliggjort en omfattende rapport om Ruslands økonomi og effekten af sanktionerne mod Rusland, er den russiske økonomi hårdere ramt af krigen og de internationale sanktioner, end det umiddelbart kan se ud til på baggrund af tal fra russiske og andre kilder. I rapporten peges der fx på, at den normalt tætte sammenhæng mellem russisk BNP-vækst og udviklingen i olieprisen ville tilsige, at BNP-væksten i 2022 skulle have ligget mere end 10 pct.-point højere end den faktisk opgjorte vækst for året, *jf. figur 1*. Selvom den efterfølgende BNP-vækst i 2023 lå overraskende højt, ændrer det dog ikke på, at den opgjorte BNP-vækst i perioden 2022-2023 samlet set har ligget lavere end en forudsigelse udelukkende baseret på olieprisen ville tilsige, *jf. figur 2*. Det er dermed ifølge rapporten et tydeligt tegn på, at krigen og de internationale sanktioner har haft en mærkbar negativ effekt på væksten i russiske økonomi. Det skal samtidig ses i lyset af effekterne fra en kraftig stigning i det offentlige forbrug og det meget stramme arbejdsmarked, som har medvirket til at holde aktiviteten oppe.

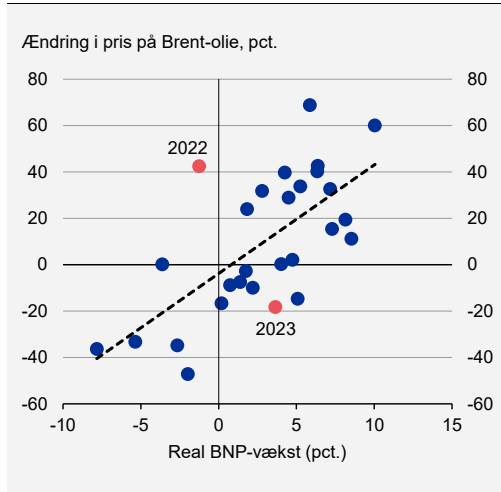
I analyser og vurderinger af den russiske økonomi og effekten af sanktioner er det endvidere nødvendigt at tage forbehold for den betydelige usikkerhed forbundet med de russiske makroøkonomiske data, herunder fx de tilgængelige nationalregnskabstal. SITE argumenterer i deres rapport blandt andet for, at Ruslands offentliggjorte inflationstal er utroværdige og sandsynligvis kraftigt undervurderer den faktiske inflation i russisk økonomi.

⁴ Se fx seneste prognose for Ruslands økonomi (oktober 2024) fra The Bank of Finland Institute for Emerging Economics (BOFIT).

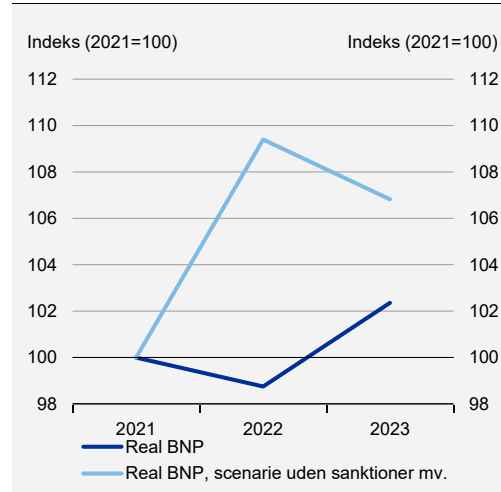
⁵ Se fx ”The Russian Economy in the Fog of War” (september 2024) fra The Stockholm Institute of Transition Economics (SITE)

Figur 2 Lavere russisk BNP-vækst i 2022-23 (samlet set) end den normale sammenhæng mellem oliepris og BNP-vækst tilsiger

Figur 3 Tegn på lavere russisk BNP-vækst pga. sanktioner mv.

Anm.: Figur 1 viser sammenhængen mellem ændringer i oliepris (Brent) og Ruslands BNP-vækst i 1996-2023. Figur 2 viser den faktiske udvikling i Ruslands reale BNP i 2022-2023 baseret på offentliggjorte nationalregnskabstal sammenlignet med et "kontrafaktisk" scenarie baseret på sammenhængen mellem olieprisen og russisk BNP-vækst i 1996-2021 dvs. før fuldskalainvasjonen og de efterfølgende sanktioner.

Kilde: Stockholm Institute of Transition Economics (SITE) og egne beregninger.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Aftalen om at yde lån til Ukraine baseret på de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Garantien for MFA-lånet via EU-budgettets indtægtsloft indebærer, at EU-landene indirekte garanterer for lånet. Manglende ukrainsk tilbagebetaling af lånet, som ikke kan dækkes af afkastet fra de immobiliserede aktiver, vil således kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Danmark hæfter for omkring 2 pct. af EU's samlede forpligtelser under EU's indtægtsloft.

Etableringen af Ukraine-faciliteten har statsfinansielle konsekvenser for Danmark gennem det danske EU-bidrag. Den ikke-tilbagebetalingspligtige støtte under Ukraine-faciliteten udgør i alt 17 mia. euro svarende til omkring 127 mia. kr., hvoraf Danmarks finansieringsandel udgør ca. 2,5 mia. kr. over hele perioden 2024-2027.

Med godkendelsen af Ukraine-planen er der fastsat en fordeling mellem låne- og tilskudsstøtte, ligesom en indikativ udbetalingsplan er fastsat, idet denne dog er betinget af, at der afsættes midler i den årlige budgetprocedure.

Økonomiministeriet

Det bemærkes, at ifølge Kommissionen forventes størstedelen af udgifterne til Ukraine-faciliteten at kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD's regler, dog kun indtil det tidspunkt, hvor der ved undertegnelse af en EU tiltrædelsestraktat måtte blive fastsat en dato for Ukraines optagelse i EU.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er enighed i EU ift. arbejdet med at anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine. Der har desuden været meget bred opbakning blandt EU-landene til på basis af G7-aftalen at oprette et nyt ekstraordinært MFA-lån til Ukraine og til etableringen af en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine. Særskilt forslag vedrørende forlængelse af immobiliseringen af de russiske aktiver har opbakning fra næsten alle EU-lande, men kræver enstemmighed.

Der er bred enighed blandt EU-landene om vigtigheden af, at EU yder finansiel assistance til Ukraine på kort og lang sigt.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side har man støttet, at der oprettes et ekstraordinært MFA-lån samt etableres en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine. Regeringen støtter det særskilte forslag vedrørende forlængelse af immobiliseringen af de russiske aktiver for at skabe større forudsigelighed omkring de fremtidige ekstraordinære indtægter og sikre G7-partners deltagelse i lån under samarbejds mekanismen.

Regeringen har støttet forslaget vedtaget i maj 2024 vedr. anvendelse af ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver optjent efter 15. februar 2024 til at støtte Ukraine.

Regeringen bakker op om, at immobiliserede aktiver ikke frigives til Rusland, førend Rusland har ydet krigsskadeerstatning.

Regeringen støtter generelt, at EU indtager en ledende rolle ift. finansiel assistance til Ukraine på kort sigt og ift. genopbygning på lang sigt.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest 4. oktober 2024 forud for ECOFIN 8. oktober 2024.

Dagsordenspunkt 4: Det Europæiske Finanspolitiske Råds årsrapport 2024

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN ventes orienteret om den årlige rapport fra det europæiske finanspolitiske råd (European Fiscal Board – EFB), et rådgivende organ oprettet i 2015 for bl.a. at bidrage til en uafhængig vurdering af den løbende anvendelse af EU's finanspolitiske regler. Der er ikke lagt op til konkrete beslutninger.

EFB's årsrapport 2024 gør bl.a. status for den makroøkonomiske og finanspolitiske udvikling i 2024, hvor BNP-væksten og inflationen aftog, mens den offentlige udgiftsvækst generelt var høj på trods af udfasning af midlertidige støttetiltag.

I årsrapporten evalueres også implementeringen af EU's finanspolitiske regler i 2023, hvor EFB bl.a. nævner afvigelser ift. normal praksis som følge af anvendelsen af den generelle undtagelsesklausul. Der kommenteres desuden på genaktiveringen af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for en række lande i 2024 pba. underskud i 2023. Det bemærkes i den forbindelse bl.a., at processen i 2024 afviger fra tidligere anvendt praksis sfa. overgangen til de nye finanspolitiske regler, og at dette ikke bør danne præcedens.

Derudover berører rapporten de nationale uafhængige finanspolitiske råds rolle i 2023, bl.a. med fokus på Det Økonomiske Råd i Danmark, samt euroområdet's samlede finanspolitiske stilling i 2023.

Endelig fremfører EFB overvejelser vedr. reformen af de finanspolitiske regler, som de vurderer medfører positive justeringer sammenlignet med de tidligere regler. EFB fremhæver desuden behov for en effektiv implementering mhp., at reformen får den tilsigtede effekt.

Regeringen noterer sig rapporten fra EFB. Rapporten ventes generelt at blive positivt modtaget af EU-landene som et nyttigt bidrag til debatten om det finanspolitiske samarbejde i EU. Fsva. Det Økonomiske Råd kan regeringen notere sig EFB's gennemgang, der viser, at institutionen er kendetegnet ved høj grad af integritet og troværdighed i den offentlige debat. Regeringen tager til efterretning, at institutionens rolle som finanspolitisk vagthund ifølge rapporten kunne styrkes ved at give institutionen et eksplicit mandat til efterfølgende overvågning af de nationale finanspolitiske regler.

2. Baggrund

Kommissionen oprettede det europæiske finanspolitiske råd (European Fiscal Board – EFB) i oktober 2015 mhp. at forbedre implementeringen af de

Økonomiministeriet

finanspolitiske regler i EU. EFB er uafhængig af Kommissionen og Rådet og er et rådgivende organ, hvis vurderinger ikke har nogen formelle konsekvenser.

EFB har særligt til opgave at evaluere gennemførelsen af EU's finanspolitiske regler, navnlig overvågningen af landenes nationale finanspolitikker i forhold til de finanspolitiske regler og eventuelle beslutninger vedr. håndhævelsen af reglerne. EFB kan også komme med forslag til den fremtidige udvikling af de finanspolitiske regler og deres anvendelse. EFB skal desuden vurdere hensigtsmæssigheden af den samlede finanspolitiske stilling i euroområdet som helhed (dvs. om euroområdet som helhed strammer finanspolitikken, lempes finanspolitikken eller holder den neutral) i lyset af konjunkturer, ECB's pengepolitik mv.

Som følge af reformen af EU's finanspolitiske regler, som trådte i kraft 30. april 2024, har EFB yderligere fået til opgave at rådgive Kommissionen i forbindelse med aktivering af den generelle undtagelsesklausul.

EFB samarbejder med de nationale finanspolitiske råd (i Danmark har De Økonomiske Råd rollen som finanspolitisk råd).

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes orienteret om EFB's årsrapport af 2. oktober 2024 vedr. implementeringen af EU's fælles finanspolitiske regler. Rapporten fokuserer på følgende hovedtemaer:

1. EU-landenes makroøkonomiske og finanspolitiske udvikling i 2023
2. Implementeringen af de finanspolitiske regler i 2023
3. De nationale uafhængige finanspolitiske råds rolle i 2023
4. Den samlede finanspolitiske stilling i euroområdet som helhed i 2023
5. EFB's anbefalinger til udviklingen af de finanspolitiske regler fremadrettet

1. EU-landenes makroøkonomiske og finanspolitiske udvikling i 2023

EFB fremhæver, at den makroøkonomiske udvikling og den førte finanspolitik i 2023 i EU som helhed fortsat var præget af stødet forårsaget af Ruslands invasion af Ukraine. BNP-væksten aftog i både euroområdet og EU som helhed til 0,5 pct. i 2023 fra et niveau på over 3 pct. i 2022. Den lavere BNP-vækst kan til dels begrundes med en forringelse af bytteforholdet udløst af høje energipriser i EU, som medvirkede til en træg inflationsudvikling, hvilket, sammenholdt med stigende låneomkostninger og geopolitisk fragmentering, bidrog til reduceret privatforbrug og investeringsniveau. Det europæiske arbejdsmarked udviste bemærkelsesværdig modstandsdygtighed gennem fastholdelse af et højt beskæftigelsesniveau, samt et højt antal ledige stillinger.

De offentlige underskud blev i gennemsnit fastholdt på et omtrent uændret niveau på tværs af EU i 2023. Fortsat udfasning af Covid-19-støttetiltag medvirkede til at forbedre de offentlige finanser, som dog blev modvirket af svag udvikling i den økonomiske aktivitet kombineret med et øget offentligt forbrug på andre områder. Det offentlige forbrug korrigeret for renteudgifter voksede

Økonomiministeriet

med 5,1 pct. og 5,7 pct. i hhv. euroområdet og EU, særligt drevet af højere udgifter til socialområdet. EFB vurderer, at udgiftsvæksten oversteg de potentielle vækstrater på mellemlangt sigt. De offentlige indtægter voksede til sammenligning med omtrent 5,5 pct. i både euroområdet og EU.

Gældskvoten blev reduceret med omtrent 2 pct.-point i både euroområdet og EU til at udgøre hhv. 90 og 82,9 pct. af BNP i gennemsnit. Udviklingen blev drevet af fortsat høj inflation, som medvirkede til et gældsreducerende bidrag fra den såkaldte merrente (r-g), idet den nominelle BNP-vækst (g) oversteg renteniveauet på den offentlige gæld (r).

2. Implementeringen af de finanspolitiske regler i 2023

EFB nævner, at den generelle undtagelsesklausul⁶ fandt anvendelse i 2023. EFB finder, at BNP i euroområdet og EU i 2023 oversteg niveauet fra før Covid-19-pandemien, og at den fortsatte anvendelse var motiveret af økonomisk usikkerhed, hvilket Kommissionen ikke tidligere har anvendt som grundlag. Beslutningen påvirkede Kommissionens implementering af EU's finanspolitiske regler i 2023. Det kom bl.a. til udtryk ved, at kravene til gæld og underskud under Stabilitets- og Vækstpagten ikke blev håndhævet. Dertil kommer, at de landespecifikke anbefalinger vedr. EU-landenes finanspolitik i 2023, fastlagt under Det Europæiske Semester i 2022, primært var af kvalitativ karakter. Anbefalingernes primære fokus var på styrkelse af den økonomiske aktivitet og i mindre grad på holdbarheden af de offentlige finanser. Anbefalingerne omfattede dog øvre grænser for væksten i de offentlige udgiftsniveauer. EU-landene blev ifm. Det Europæiske Semester anbefalet at sikre en neutral finanspolitisk stilling gennem styring af løbende offentlige udgifter og støtte til flere investeringer. Anbefalingerne var kun i begrænset omfang differentierede mellem landene og de respektive gælds niveauer. Anbefalingerne medførte i praksis, at højtgældslande ikke behøvede at føre strengere finanspolitik sammenlignet med de resterende lande.

EFB fremhæver, at EU-landene generelt ikke har udnyttet indtægter fra beskatning af visse virksomheders ekstraordinære indtjening i 2022 og 2023 til at reducere gælds niveauer, men i stedet anvendt provenuet til at finansiere et højere udgiftsniveau. Den offentlige udgiftsvækst i EU voksede i 2023 hurtigere end forudgående år og oversteg det besparede provenu fra udfasning af midlertidige støttetiltag.

EFB noterer sig, at Kommissionen vurderer, at i alt 8 lande overskred det anbefalede offentlige udgiftsniveau i 2023 (fastlagt under Det Europæiske Semester i maj 2022). EFB konstaterer, at Kommissionens vurdering var lempelig, og at flere lande havde overskredet anbefalingen, såfremt vurderingen

⁶ I tilfælde af alvorlig økonomisk tilbagegang i EU og/eller euroområdet som helhed, kan Kommissionen anbefale, at Rådet aktiverer den generelle undtagelsesklausul, hvilket tillader landene at afvige fra de finanspolitiske regler under klausulens aktivering, forudsat det ikke hæmmer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlangt sigt. En anbefaling fra Kommissionen om at aktivere undtagelsesklausulen beror på en samlet vurdering og skal således ikke ske med afsæt i fastlagte kriterier. Rådet skal angive en etårig tidsgrænse for en sådan afvigelse, som dog kan forlænges pba. en ny anbefaling til Rådsbeslutning fra Kommissionen.

Økonomiministeriet

var blevet baseret på skønnede BNP-niveauer for 2023, tilsvarende dem der i 2022 dannede grundlag for retningslinjerne, frem for realiserede BNP-tal for 2023, som kun er tilgængelige på bagkant.

EFB noterer sig ligeledes, at Kommissionen i juni 2024 kom med en anbefaling om at åbne proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud (EDP) for 7 EU-lande pba. udviklingen i 2023. Det fremhæves, at det for første gang under de finanspolitiske reglers levetid blev besluttet at opdele proceduren, hvilket skyldes overgangen til de nye finanspolitiske regler. Opdelingen betød, at de to trin om dels anbefaling til rådsbeslutning om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud og dels anbefaling til rådsbeslutning om henstilling til de pågældende lande om finanspolitiske tilpasninger, ikke fandt sted på samme tidspunkt. Anbefalingerne om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud er således fremlagt af Kommissionen og vedtaget af Rådet, mens henstillingerne først ventes fremlagt senere i 2024 mhp. vedtagelse primo 2025. EFB bemærker, at denne beslutning ikke bør danne præcedens for processen under fremtidige EDP'er. EFB bemærker desuden, at Spanien ikke er genstand for en anbefaling fra Kommissionen om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud. Det til trods for, at Spanien "opfylder" betingelserne for en åbning af proceduren, herunder underskud på de offentlige finanser, der i 2023 overskred traktatens 3 pct. grænse markant, og som ikke kunne betragtes som midlertidigt. Begrundelsen er, at Spanien i 2024 ifølge Kommissionen skønnes at bringe sit underskud ned på 3 pct. af BNP uden yderligere finanspolitiske tiltag. Herved indførte Kommissionen et element af skøn i sin håndhævelse af reglerne, der ifølge EFB ikke tjener noget gavnligt formål.

3. De nationale uafhængige finanspolitiske råds rolle i 2023

EFB vurderer i rapporten EU-landenes anvendelse af nationale uafhængige finanspolitiske råd ("Independent Financial Institutions" – IFI'er) med fokus på deres rolle i makroøkonomiske prognoser i EU samt en nærmere beskrivelse af IFI'erne i hhv. Belgien og Danmark. Beskrivelsen er en del af EFB's tilbagevendende gennemgang, som hvert år dykker ned i to europæiske IFI'er.

Ift. de makroøkonomiske prognoser indebærer EU-reglerne, at IFI'erne med jævne mellemrum skal evaluere landenes nationale økonomiske prognoser, mens det for eurolandene yderligere er et krav, at de nationale makroøkonomiske prognoser skal udføres eller endosseres af IFI'erne. Med reformen af de finanspolitiske regler bliver det desuden et krav fra udgangen af 2025, at IFI'er i alle EU-lande skal udarbejde, godkende eller vurdere de makroøkonomiske og budgetmæssige prognoser til grund for landenes mellemfristede finanspolitiske planer. EFB noterer, at de europæiske IFI'er generelt lever op til kravene om uafhængighed, mens institutionernes funktion på andre punkter kan styrkes. Det vedrører fx adgangen til den fornødne information og tilstrækkelige ressourcer mhp., at kunne foretage den optimale overvågning. Rapporten efterspørger på den baggrund og i anledning af de reviderede finanspolitiske regler, at Kommissionen påtager sig en mere proaktiv

Økonomiministeriet

rolle i håndhævelse af EU-reglerne på området. Det anbefales konkret, at Kommissionen udarbejder retningslinjer og uddybende dokumenter der kan vejlede EU-landene.

EFB beskriver derudover IFI'erne i Belgien og Danmark. Det belyses bl.a., at der i Belgien er etableret to separate IFI'er, hvor den ene er ansvarlig for at producere makroøkonomiske prognoser samt at bidrage med teknisk viden til udarbejdelse af finanspolitikken, og ifølge EFB har et bredere mandat sammenlignet med de fleste andre europæiske IFI'er. IFI'en har traditionelt tætte bånd til den belgiske regering, men anses generelt som uafhængig i praksis. Den anden belgiske IFI agerer finanspolitisk vagthund, og har som hovedopgave at overvåge landets overholdelse af finanspolitiske regler. EFB vurderer, at denne IFI's rolle generelt er blevet svækket de senere år.

Den danske IFI (Det Økonomiske Råd) repræsenterer ifølge EFB en unik kombination af høj teknisk ekspertise og en fremtrædende rolle i rådgivning på en bred vifte af økonomisk politiske problemstillinger. Ifølge rapporten vil Det Økonomiske Råds rolle som finanspolitisk vagthund imidlertid kunne præciseres ved at give institutionen et mere eksplicit mandat til efterfølgende overvågning af de nationale finanspolitiske regler. Det Økonomiske Råds finansiering over finansloven giver ikke umiddelbart sikkerhed for bevillingen i et flerårigt perspektiv, hvilket kan rejse et spørgsmål om formel uafhængighed. EFB vurderer dog, at Det Økonomiske Råd i praksis er kendetegnet ved et gennemtestet niveau af integritet og et gennemgående succesfuldt formandskab. Det Økonomiske Råd vurderes endvidere at have et højt niveau af troværdighed i den offentlige debat.

4. Den samlede finanspolitiske stilling i euroområdet som helhed i 2023

EFB vurderer, at den finanspolitiske stilling i euroområdet i 2023 var omtrent neutral, mens et højt renteniveau bidrog til at pengepolitikken var stram. Fsva. finanspolitikken fremhæves det, at udfasning af midlertidige støttetiltag medvirkede til en finanspolitisk opstramning, mens det strukturelle underskud, som endte på 3,5 pct. af BNP i EU i gennemsnit, modsat trak i en ekspansiv retning. Det fremhæves, at de strukturelle underskud var drevet af en høj udgiftsvækst, som af EFB ikke vurderes holdbar på langt sigt.

EFB noterer sig, at den førte finanspolitik i 2023 med fordel kunne have været mere restriktiv, og bidraget til det pengepolitiske mål om at reducere prispresset, hvilket havde reduceret det renteniveau, der var nødvendigt for at bringe inflationen ned mod ECB's målsætning. Denne vurdering skal ses i lyset af et stramt arbejdsmarked og et inflationært pres, der oversteg ECB's målsætning. EFB udtrykker særligt bekymring for eurolande med meget høj gæld, som samlet bidrager med over halvdelen af den samlede økonomisk aktivitet i euroområdet, men kun bidrog med ¼ af den samlede reduktion af de offentlige underskud. Det fremhæves, at disse lande med fordel kunne have reduceret de offentlige underskud yderligere i 2023.

Økonomiministeriet

5. *EFB's anbefalinger til udviklingen af de finanspolitiske regler fremadrettet*
EFB vurderer, at reformen af EU's finanspolitiske regler medfører positive justeringer i forhold til det tidligere regelværk, men at en effektiv implementering er en forudsætning for, at reformen får den tilsigtede effekt. Rapporten peger bl.a. på, at reformen indeholder justeringer, som tidligere har været foreslået af EFB, herunder reduktion af antal finanspolitiske indikatorer til én (offentlige nettoudgifter), et mere mellemfristet fokus og mere nationalt ejerskab med individuelle tilpasningsstier. Der vurderes dog at være risiko for gentagelse af tidligere håndhævelsesproblemer, da reformen kun indeholder mindre justeringer ift. beføjelser og værktøjer til håndhævelse.

Ifølge EFB er de nationale uafhængige finanspolitiske institutioners (IFI'er) rolle fortsat begrænset under de nye regler, og kunne med fordel have været mere fremtrædende.

EFB gentager sin pointe fra sidste års rapport om et behov for en fælles finanspolitisk kapacitet i EU, som kan understøtte fælles europæiske offentlige goder på længere sigt, herunder samhørighedspolitik og offentlige investeringer i grænseoverskridende projekter. Formålet er desuden at afhjælpe presset på nationale offentlige finanser i lyset af aktuelle og fremtidige finanspolitiske udfordringer, herunder aldersrelaterede udgifter, klimaforandringer og geopolitiske spændinger. Det er ifølge EFB ikke realistisk, at EU-landenes nationale offentlige finanser kan bære det yderligere investeringsbehov. EFB fremhæver, at offentlige investeringer på EU-niveau bør suppleres med mobilisering af flere private investeringer, hvilket bl.a. forudsætter udviklingen af kapitalmarkedsunionen (CMU), samt at offentlige investeringer indrettes således, at de bidrager til at tiltrække privat kapital (crowd-in)

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Økonomiministeriet

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rapporten ventes generelt at blive positivt modtaget af EU-landene som et nyttigt bidrag til debatten om det finanspolitiske samarbejde i EU.

De nordeuropæiske lande lægger traditionelt mere vægt på konsistent håndhævelse og efterlevelse af de gældende finanspolitiske regler end de sydeuropæiske lande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan notere sig EFB's rapport og drøftelsen på ECOFIN.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene fører økonomiske politikker, der sikrer grundlag for vækst, velfærd, beskæftigelse, konkurrenceevne og grøn omstilling, herunder ved at fremme robuste økonomier, forebygge gældskriser, der kan indvirke negativt på hele EU, samt skabe råderum for at understøtte økonomien under økonomiske tilbageslag og mulighed for at gennemføre politiske prioriteter i relation til velfærd, konkurrenceevne og grøn omstilling.

Regeringen finder det derfor vigtigt, at der sikres effektiv implementering, efterlevelse og håndhævelse af de nye finanspolitiske regler, herunder reformer og investeringer der fremmer finanspolitisk holdbarhed og vækstpotentiale samt overholdelse af reglernes grænser for faktiske underskud og gældskvoten.

Fsva. Det Økonomiske Råd kan regeringen notere sig EFB's gennemgang, der viser, at institutionen er kendetegnet ved høj grad af integritet og troværdighed i den offentlige debat. Regeringen tager til efterretning, at institutionens rolle som finanspolitisk vagthund ifølge rapporten kunne præciseres.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om EFB's årsrapport 2024 er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg. Sagen om EFB's årsrapport 2023 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 3. november 2023 forud for ECOFIN 9. november 2023.

Dagsordenspunkt 5: Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN ventes at behandle de årlige rådskonklusioner om EU-statistik. Udkastet til konklusionerne følger op på prioriteterne i rådskonklusionerne fra november 2023. Konklusionerne tager derudover hensyn til den nuværende Kommissionsdagsorden for 2019-2024 og de statistiske behov. Udkastet til konklusionerne redegør bl.a. for de seneste fremskridt vedr. opfyldelse af informationsbehov i ØMU'en, statistikker for uforholdsmæssigt store underskud, overvågning af makroøkonomiske ubalancer og strukturelle statistikker. Rådskonklusionerne anerkender behovet for tilstrækkelige ressourcer til Eurostat og nationale statistikmyndigheder i forbindelse med indsamling af data og udarbejdelse af nye statistikker.

Regeringen støtter generelt rådskonklusionerne, som ventes bredt støttet i ECOFIN.

2. Baggrund

Den finansielle, økonomiske og teknologiske udvikling samt stigende krav til statistikker har i de senere år fået Kommissionen til at iværksætte tiltag, som har til formål at udvikle de europæiske statistikker og deres kvalitet. Statistikker af høj kvalitet er en forudsætning for landenes styring af deres økonomiske politik samt et velfungerende økonomisk-politisk samarbejde mellem landene.

Rådet foretager årligt en opfølgning på arbejdet med den europæiske statistik og vedtager konklusioner, som dels består af en opfølgning på tidligere udstukne prioriteter og dels fastlæggelse af prioriteter for det videre arbejde.

3. Formål og indhold

Udkastet til dette års rådskonklusioner om EU-statistik vedrører:

- 1) Fremtidssikring af EU's statistik og det europæiske statistiksystem
- 2) Tilstrækkelige ressourcer til statistikproduktion
- 3) EFC's statusrapport om informationsbehov i ØMU'en
- 4) Ejendomsstatistik
- 5) Statistik vedr. de nye finanspolitiske regler og proceduren for makroøkonomiske ubalancer (MIP).
- 6) Energistatistik
- 7) Statistik vedr. bæredygtighedsmål og bæredygtig vækst
- 8) Erhvervsstatistik
- 9) Demografi- og socialstatistik

Ad 1) Fremtidssikring af EU's statistik og det europæiske statistiksystem

Rådet bifalder den nylige revision af forordning (EC) 223/2009 om europæisk statistikker. Revisionen tydeliggør, at ESS kan udnytte adgang til eksisterende

Økonomiministeriet

digitale datakilder og teknologier fuldt ud og kan sikre adgang til nye datakilder såsom data i privat besiddelse. Rådet opfordrer desuden ESS til at bruge de nye tilgængelige værktøjer til at udvikle og udgive statistik, der vil bidrage til EU's strategiske prioriteter. Rådet anerkender gennemførelsen af ESS's fagfællebedømmelse og udgivelsen af en endelig rapport, og opfordrer Eurostat, nationale statistikbureauer og andre relevante institutioner til at videreudvikle det europæiske og de respektive nationale statistiksystemer. Slutteligt bifalder Rådet ESS's indsats for at fremme statistiske færdigheder og sikre tilstedeværelsen af relevant statistik til at modvirke misinformation, gøre det lettere at faktatjekke og dermed beskytte demokratiet mod misinformation.

Ad 2) Tilstrækkelige ressourcer til statistikproduktion.

Rådet understreger behovet for at sikre tilstrækkelige ressourcer til Eurostat såvel som de nationale statistikinstitutioner, der understøtter databehov relateret til EU's velstand og konkurrenceevne, til erhvervslivets modstandskraft og til EU's sikkerhed og kriseberedskab.

Ad 3) EFC's statusrapport om informationsbehov i ØMU'en 2024.

Fsva. 2024-udgaven af den Økonomiske og Finansielle Komité's (EFC) statusrapport om informationsbehov i ØMU'en, kan udkastet til rådskonklusioner opsummeres som følger:

- Rådet værdsætter yderligere forbedringer i kvaliteten og tilgængeligheden af de såkaldte Europæiske Økonomiske Hovedindikatorer (*Principal European Economic Indicators*, PEEI'er) og udgivelsen af det nye månedlige indeks for produktion af tjenesteydelser (siden april 2024).
- Rådet understreger PEEI'ers fortsat vigtige rolle som grundlag for monitorering af kortsigtet økonomisk udvikling og ser frem til yderligere fremskridt med at udgive seneste data.
- Rådet ser positivt på implementeringen af en midtvejsevaluering af *ESA 2010 Transmission Programme*, der har ført til forbedrede og mere rettidige data for brugerne.
- Rådet noterer de igangværende aktiviteter under G20's *Data Gaps Initiative* og tilskynder især arbejdet vedr. statistik om klimaforandringer og fordelingsmål for husholdningers indkomst, forbrug og formue.

Ad 4) Ejendomsstatistik

Rådet bifalder det Europæiske Statistiske System⁷ (ESS) arbejde med at udvikle og forbedre kommerciel ejendomsstatistik og Rådet ser frem til lovforslag på området. Derudover opfordres ESS til at fortsætte med at udgive mere detaljeret og rettidig statistik for sociale boligbyggerier. Og så ses positivt

⁷ Det Europæiske Statistiske System består af EU's statistiske institution Eurostat og EU-landenes nationale statistikmyndigheder (i fx Danmarks Statistik).

Økonomiministeriet

på ESS's indsats for at udgive boligprisindikatorer mere rettidigt og hyppigere, herunder udviklingen af lynestimater (*flash estimates*).

Ad 5) Statistik vedr. de nye finanspolitiske regler og proceduren for makroøkonomiske ubalancer (MIP)

Rådet ser positivt på yderligere statistik vedr. offentlige finanser for at bidrage til implementeringen af de nye finanspolitiske regler og værdsætter udgivelsen af samlede årlige finansielle og ikke-finansielle regnskaber samt ØMU-gæld for EU's institutioner og organer som et samlet hele. Rådet bifalder ligeledes kvalitetssikringen af statistikkerne til brug for proceduren for makroøkonomiske ubalancer (MIP). Slutteligt værdsætter Rådet den årlige kvalitetsrapport fra ESS og det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) om MIP-statistikkerne og noterer sig anbefalingerne.

Ad 6) Energistatistik

Rådet understreger, at rettidig og pålidelig statistik vedr. udviklingen af EU's industriplan for den grønne pagt (*the Green Deal Industrial Plan*) og reduktionen af Europas afhængighed af importeret energi har høj prioritet, og Rådet bifalder det tekniske arbejde om statistik for brændselsomdannelse samt publikationen af nye indikatorer for vedvarende energi, energieffektivitet, nye brændsler og energilagring, såvel som detaljeret statistik om energisikkerhed.

Ad 7) Statistik vedr. bæredygtighedsmål og bæredygtig vækst

Rådet bifalder udgivelsen af statistik om implementering og monitorering af bæredygtighedsmål (SDG) på EU-niveau under det europæiske semester og fornyet fokus på bæredygtig vækst. Rådet opfordrer desuden Eurostat til fortsat at monitorere fremskridtet med SDG'erne i samarbejde med EU-landene.

Ad 8) Erhvervsstatistik

Rådet opfordrer ESS til at fortsætte bestræbelser på at udveksle erhvervsdata på innovativ vis. Det kan fx ske ved at anvende en ny statistisk metode til at kombinere data, såkaldt mikrodatasammenkædning (*micro data linking*), mhp. at opnå nye statistikker og indsigt i europæisk erhvervslivs konkurrenceevne og modstandskraft, herunder for små og mellemstore virksomheder, uden at øge administrative byrder. Rådet ser også frem til eksperimentel statistik, der identificerer og monitorerer sektorer, der er særligt afhængige af import af råstoffer og komponenter fra tredjelande, såvel som statistik, der viser forsknings og udviklingsaktivitetens effekt på europæisk erhvervslivs formåen.

Ad 9) Demografi- og socialstatistik

Rådet understreger, at det har høj prioritet at tilvejebringe integreret socialstatistik af høj kvalitet for udviklingen af EU's socialpolitik. Rådet sætter desuden pris på publikationen af pilotdata vedr. beskæftigelse inden for digitale platforme og bifalder hensigten om at inkludere det i arbejdskraftundersøgelsen. Rådet ser også positivt på Kommissionens forslag om arbejdsmarkedsstatistik om løn og ledige stillinger for virksomheder, som

Økonomiministeriet

vil forbedre omfanget, rettidigheden og sammenligneligheden af EU's erhvervsstatistik. Rådet noterer sig arbejdet med udviklingen af ulighedsstatistik og understreger vigtigheden af disse data. Slutteligt ser Rådet frem til resultatet af gennemgangen og omprioriteringsøvelsen af sundhedsstatistik, der bl.a. har til formål at identificere mulige områder for ophør af statistikker, der ikke længere har tilstrækkelig relevans. Rådet opfordrer ESS til fortsat at forbedre sundhedsstatistikområdet.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke fremlagt udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Det bemærkes, at Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, ligesom det følger, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter skal afholdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Øvrige EU-lande forventes at støtte rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt rådskonklusionerne, som har et overordnet, strategisk sigte. Det er vigtigt at sikre troværdig europæisk statistik, som er anvendelig på både nationalt og EU-niveau. Det er bl.a. vigtigt med statistik, der kan understøtte implementeringen af EU's nye finanspolitiske regler, sikre solid overvågning af EU's samlede ØMU-gæld, understøtte fremskridt med den grønne omstilling og FN's bæredygtighedsmål, og som kan bidrage med ny indsigt i europæisk konkurrenceevne. Regeringen støtter generelt initiativer, der bidrager hertil.

Regeringen vil tage nærmere stilling til evt. forslag, der følger af rådskonklusionerne, som de fremlægges.

Økonomiministeriet

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådet godkender årligt rådskonklusioner vedr. EU-statistikken. Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 9. november 2023. Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 26. oktober 2023.

Dagsordenspunkt 6: Internationale møder: Opfølgning på G20-møde 24. oktober 2024

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

Kommissionen og det ungarske EU-formandskab ventes at afrapportere fra G20-mødet for finansministre og centralbankchefer (FMCBG) 24. oktober. Møderne afholdes i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder i Washington DC 22.-25. oktober.

2. Baggrund

Der afholdes G20-møde (FMCBG) 24. oktober i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder 22.-25. oktober 2024.

G20-mødet (FMCBG) bliver det fjerde under det brasilianske G20-formandskab. EU vil være repræsenteret ved det ungarske EU-formandskab og Kommissionen.

Det seneste G20-møde (FMCBG) under det brasilianske formandskab blev afholdt 25.-26. juli 2024. Her var der fortsat uenigheder om den geopolitiske situation, men til forskel fra de forudgående G20-møder (FMCBG) lykkedes det at opnå enighed om en pakke med dels et fælles kommuniké fra G20 (FMCBG) og dels en udtalelse fra G20-formandskabet. Det fælles kommuniké omtalte globale økonomiske spørgsmål, men ikke den geopolitiske situation, herunder Ruslands krig mod Ukraine eller påvirkningen af den globale økonomi. G20-formandskabets udtalelse konstaterede derimod, at nogle G20-medlemmer havde udtrykt synspunkter om geopolitiske spørgsmål, herunder Rusland og Ukraine, og påpeget effekterne på den globale økonomi, mens andre fandt, at G20 (FMCBG) ikke er det rette forum for drøftelse af disse spørgsmål.

Det brasilianske formandskab har tre overordnede hovedprioriteter: i) Bekæmpelse af fattigdom, hungersnød og ulighed, ii) Bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig), iii) Reforme af multilaterale økonomiske og finansielle institutioner.

Sydafrika overtager G20-formandskabet fra Brasilien i december 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes at modtage en afrapportering fra Kommissionen og det ungarske EU-formandskab vedr. G20-mødet (FMCBG) 24. oktober.

Den fælles EU-holdning til G20-mødet (FMCBG) fortsætter den tidligere linje og lægger bl.a. vægt på følgende:

- *EU fordømmer Ruslands krig i Ukraine.* EU vil fortsætte sin støtte til Ukraine. EU fordømmer Ruslands seneste eskaleringer af konflikten mod civil og kritisk infrastruktur. Herudover fremhæver EU også de

Økonomiministeriet

negative økonomiske effekter af krigen på råvarepriser og geoøkonomisk fragmentering.

- *EU udtrykker dyb bekymring for eskaleringen af konflikten i Mellemøsten og for den humanitære situation i Gaza.*
- *Tilrettelæggelsen af finans- og pengepolitikken fortsat bør fokusere på at holde inflationen nede og styrke de offentlige finanser og deres langsigtede holdbarhed.* Samtidig bør fokus være på at sikre bæredygtig vækst ved bl.a. at fremme grøn og digital omstilling gennem strukturelle reformer og investeringer.
- *Det internationale samarbejde og det regelbaserede internationale system bør fortsat styrkes.* Man skal undgå global fragmentering og fremme en fair international beskatning via OECD-aftalen om selskabsbeskatning og bekæmpelse af skatteundgåelse m.v. EU opfordrer G20 til at reflektere over, hvordan man fremmer synergier mellem internationalt skattesamarbejde på tværs af forskellige internationale fora for at mindske duplikering og fragmentering.
- *EU støtter behovet for en bæredygtig finansieringsmodel for IMF's Fond for Fattigdomsreduktion og Vækst (PRGT), hvilket kræver reformer af både finansieringen og af udlånspolitikken.*
- *EU byder oprettelsen af en 25. plads i bestyrelsen af IMF til Afrika syd for Sahara velkommen.*
- *EU vil gå konstruktivt ind til kommende forhandlinger om den 17. kvotegennemgang i IMF.* EU understreger igen, at IMF fora er det mest oplagte sted at diskutere kvotegennemgang, da hele medlemskabet af IMF er repræsenteret.
- *De multilaterale udviklingsbanker skal styrkes, så de kan tilvejebringe yderligere finansiering, også igennem mobilisering af mere privat kapital, inden for deres mandat og nuværende kapitalgrundlag, bl.a. til infrastrukturprojekter der kan fremme klimatilpasning.*
- *EU opfordrer til at fremme implementeringen af G20/Parisklubbens fælles ramme for håndtering af uholdbar gæld i lavindkomstlande (Common Framework for Debt Treatments) og støtter drøftelser i Global Sovereign Debt Roundtable om at gøre gældsrestruktureringer mere forudsigelige.*
- *EU støtter the Financial Stability Boards (FSB) arbejde med at adressere udfordringer inden for digitalisering, klimaforandringer, naturødelæggelse og ændringer i det makroøkonomiske billede herunder rentemiljøet.*
- *EU opfordrer til, at implementeringen af G20's Sustainable Finance Roadmap accelereres for at fremme bæredygtige privat investeringer.*
- *EU byder de opnåede fremskridt i G20 Joint Finance and Health Task Force (JFHTF) velkommen.*

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Samarbejdet i G20 vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra G20-møderne til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra G20-møderne til efterretning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalgt blev forelagt sagen om møderne i G20 den 4. oktober 2024 til orientering forud for rådsmødet (ECOFIN) 8. oktober 2024.